

บทที่ ๒

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะได้ศึกษาและทบทวนวรรณกรรมในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริบทของการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ อันประกอบด้วย ศึกษาแนวคิดเรื่องประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ศึกษาการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ดังนี้

๒.๑ แนวคิดเรื่องประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

๒.๑.๑ ความหมายของประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่

ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน กำหนดความหมายของประสิทธิภาพไว้ว่า คือ ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน^๑ และนอกจากความหมายดังกล่าวแล้วนักวิชาการในไทยก็ได้ให้ความหมายของคำว่าประสิทธิภาพไว้มากมาย กล่าวคือ ประสิทธิภาพหมายรวมถึงผลผลิตที่ผ่านกระบวนการทำงาน โดยประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่วัดได้ ตามเป้าหมายที่วางไว้ ได้แก่ ประสิทธิภาพในการบริหารงาน คือ การทำงานที่ได้มาตรฐาน รวดเร็ว ถูกต้อง ใช้เทคนิคที่สะดวกขึ้นกว่าเดิมและประสิทธิภาพในผลลัพธ์ที่ได้ เป็นการทำงานที่มีคุณภาพเกิดประโยชน์ต่อสังคม ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานและให้บริการ และเป็นที่พอใจของผู้มารับบริการ^๒

นอกจากนี้ก็ยังหมายถึงการทำงานให้ได้ปริมาณและคุณภาพมาก องค์กรมีความสามัคคี มีสันติภาพและความสุขร่วมกัน เป็นผลดีต่อส่วนรวมและผู้รับบริการ แต่ใช้เวลา ใช้แรงงาน และงบประมาณน้อย^๓ รวมถึงความสามารถในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่าเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

^๑ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔, (กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๕๔), หน้า ๑๑๙.

^๒ ทิพาดี เมฆสุวรรณ, การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์, คณะกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติการเพื่อประชาชนของหน่วยงานของรัฐ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน กพ., ๒๕๓๘), หน้า ๒.

^๓ สัญญา สัญญาวิวัฒน์, ทฤษฎีองค์การประสิทธิภาพ, รวมบทความสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า ๑๑๔.

ประสิทธิภาพมักถูกวัดในรูปแบบของต้นทุนหรือจำนวนทรัพยากรที่ใช้ไปเมื่อเทียบกับผลงานหรือผลผลิตที่ได้ นั่นก็คือ ต้นทุน แรงงาน เวลาที่ใช้ ต่ออัตราผลตอบแทนการลงทุน^๔

ประสิทธิภาพอาจแบ่งได้เป็น ๓ ประเภทใหญ่ ๆ คือ ๑) ประสิทธิภาพจากแง่มุมของค่าใช้จ่าย หมายถึง การใช้ต้นทุนน้อยกว่าผลลัพธ์ หรือการใช้ต้นทุนอย่างคุ้มค่าหรือการทำให้มากขึ้นโดยมีการสูญเสียน้อยลง ๒) ประสิทธิภาพจากแง่มุมของกระบวนการการบริหาร หมายถึง การทำงานด้วยวิธีการ หรือเทคนิคที่สะดวกสบายกว่าเดิม หรือทำงานด้วยความรวดเร็ว หรือการทำงานที่ถูกต้องตามระบบระเบียบขั้นตอนของทางราชการ ๓) ประสิทธิภาพจากแง่มุมของผลลัพธ์ หมายถึง การทำงานที่มีผลกำไรหรือการทำงานให้ทันเวลาหรือการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพหรือการสร้างความพึงพอใจให้เกิดขึ้นในบรรดาข้าราชการด้วยกันหรือการทำงานให้สัมฤทธิ์ผล^๕

สรุปว่า ประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ คือความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงานเป็นงานที่บุคคลหนึ่งๆ ได้รับมอบหมาย โดยที่บุคคลนั้นๆ ต้องมีความสามารถและทุ่มเทรวมถึงมีทักษะในงานดังกล่าว และทั้งหมดกระทำภายใต้ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่องค์กรนั้นๆ วางไว้ ก็จะส่งผลให้งานดังกล่าวที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

๒.๑.๒ ความสำคัญของประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่

ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ เป็นการพัฒนาการ ปรับปรุง แก้ไขเพิ่มเติมความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานของตนเองหรือผู้อื่นให้ดีขึ้น เจริญขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ อันจะทำให้ตนเองผู้อื่นและองค์การเกิดความสุขในที่สุด ซึ่งการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์การหรือการพัฒนาสังคม

การพัฒนาตนเองกับการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน ยังมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดอีกด้วย กล่าวคือ ก่อนที่คนจะเข้าสู่การทำงานในองค์การใด บุคคลนั้นต้องมีความรู้ความสามารถมีคุณสมบัติตรงตามที่องค์การนั้นต้องการ ซึ่งบุคคลจะมีคุณสมบัติตามที่องค์การกำหนดนั้นก็ต้องมีการพัฒนาตนเอง หรือได้รับการพัฒนาจากสถาบันต่างๆ จนมีความสามารถเพียงพอที่จะเข้าสู่งานและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อบุคคลเข้าสู่งานแล้ว ก็เป็นหน้าที่ขององค์การที่จะต้องพัฒนาบุคคลให้มีประสิทธิภาพในการทำงานให้ดีที่สุด เพื่อประสิทธิผลขององค์การ จึงกล่าวได้ว่า การพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานจะก่อให้เกิดประสิทธิผลของ องค์การในที่สุดนั่นเอง^๖

^๔ วิทยา ด้านธำรงกุล, **การบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: เอ็ดดูเคชั่น, ๒๕๔๖), หน้า ๓๔.

^๕ ดิน ปรัชญาฤทธิ์ และไกรยุทธ อิศยาสินันท์, **ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการพลเรือน**, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๗), หน้า ๑๒-๑๔.

^๖ กันตยา เพิ่มผล, **การพัฒนาประสิทธิภาพการทำงาน**, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๑), หน้า ๖-๗.

ประสิทธิภาพเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของงานและการบรรลุเป้าหมายของงานที่ตั้งไว้สักอย่างหนึ่ง ซึ่งโดยส่วนใหญ่ประสิทธิภาพจะถูกนำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อทราบถึงผลการดำเนินการว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่มีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องอย่างไร และมีวิธีการที่จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการและการวางแผนการปฏิบัติงานในอนาคต^๗

สรุปว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ซึ่งมุ่งเน้นไปที่ ผลลัพธ์ ความมีประสิทธิภาพ และการมีมาตรวัด โดยได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวคิดการบริหารจัดการที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารองค์กรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทุกประเทศมีแนวโน้มที่จะมีการเปิดเสรีในด้านต่าง ๆ ทำให้เศรษฐกิจเกิดการไร้พรมแดน และมีการแข่งขันในเวทีโลกรุนแรงมากขึ้น ทำให้ทุกสังคมมีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ต้องเพิ่มศักยภาพและความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๑.๓ ความเป็นมาของการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

เนื่องจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร กล่าวคือสถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยมีการเปิดเสรีทางการค้า มีการใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตและการบริการ ทางด้านการเมืองมีการเปลี่ยนแปลงจากระบบอำนาจธิปไตยของรัฐบาลซึ่งมีลักษณะความเป็นรัฐสูงไปสู่การรวมตัวของกลุ่มภูมิภาคต่างๆ มากขึ้น สภาพความเป็นพรมแดนลดลง ทางด้านสังคมมีการเปลี่ยนแปลงของประชากรไปสู่สังคมผู้สูงอายุ มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานของผู้คนและแรงงานอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้นำมาซึ่งผลกระทบต่อนความมั่นคง ปัญหาอาชญากรรมและความไร้ระเบียบต่างๆ ทำให้สังคมและประชาชนมีความ ต้องการและความคาดหวังที่จะได้รับการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจากรัฐมากขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานผู้รับผิดชอบจะต้องประเมินแนวโน้มของปัญหาและสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต แล้วกำหนดแผนการทำงานในการรองรับปัญหาต่างๆ เหล่านี้ให้มีความชัดเจน

สภาพแวดล้อมภายในองค์กร เป็นสภาพแวดล้อมขององค์กรหรือหน่วยงานในปัจจุบันของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งทางด้านการบริหารทั่วไป บริหารบุคคล บริหารงบประมาณ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ และภารกิจของข้าราชการตำรวจอีกหลายๆ เรื่อง รวมไปถึงการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ โดยเฉพาะสถานีตำรวจ ซึ่งมีการปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดกับประชาชน ชุมชน

^๗ ประพนธ์ สหพัฒนา และคณะ, โครงการประเมินประสิทธิภาพสถานีตำรวจและความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖, (คณะรัฐประศาสนศาสตร์: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๖).

และท้องถิ่น ทำให้้องค์การตำรวจสามารถดำเนินการได้ครอบคลุมทุกภารกิจ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจจึงเป็นผลในความเชื่อมั่น ศรัทธาจากประชาชน

มาตรการส่งเสริมการพัฒนา เช่นพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓/๑ ที่มีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน อีกทั้งยังมีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๓ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดทำมีแผนการบริหารราชการแผ่นดินตลอดระยะเวลาการบริหารราชการของคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๑๖ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น โดยจัดทำเป็นแผนสี่ปี ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินดังกล่าว

สรุปว่า การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเกิดขึ้นโดยมีที่มาจากเหตุผลสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้นำมาซึ่งผลกระทบต่อความมั่นคง ปัญหาอาชญากรรม และความไร้ระเบียบต่างๆ อีกทั้งสาเหตุจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ทั้งทางด้านการบริหารทั่วไป บริหารบุคคล บริหารงบประมาณ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตลอดจนมีมาตรการส่งเสริมการพัฒนาที่ให้แนวทางปฏิบัติที่เป็นระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายต่างๆ ที่เปิดช่องให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒.๒ การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

๒.๒.๑ การส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานตำรวจ

แนวทางที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติใช้ในการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เกิดจากการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมขององค์กร โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และปัจจัยคุกคามจากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จนได้ซึ่งยุทธศาสตร์ ๔ ด้าน ของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อได้ขับเคลื่อนองค์การไปสู่การเป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน ดังนี้

๑. ยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติการหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล

๑.๑ การกิจที่ได้รับมอบหมายเกิดผลสัมฤทธิ์

เพิ่มขีดความสามารถของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตอบสนองต่อ การกิจตามนโยบายรัฐบาล โดยมุ่งเน้นภารกิจสำคัญ คือ ๑) ปกป้อง เทิดทูน พิทักษ์รักษาสถาบันพระมหากษัตริย์ ๒) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ๓) แก้ไขปัญหาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๔) รักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว ๕) ควบคุมปราบปรามแรงงานต่างด้าว ๖) ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่มีลักษณะเฉพาะทาง ๗) ปฏิบัติการด้านต่างๆ ที่กระทบต่อความมั่นคง ๘) เตรียมความพร้อมขององค์การเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ๙) รักษาความสงบเรียบร้อยเพื่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน ของประชาชน

๑.๒ ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน

เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่สร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชน ชุมชน และที่มีผลกระทบต่องสังคมในทุกระดับ

๑.๓ มีระบบและกระบวนการที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ

ปรับปรุง พัฒนาระบบงานและกระบวนการของหน่วยงานรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพ ประชาสัมพันธ์กระบวนการและมาตรการในการดำเนินงานให้แก่ประชาชน ได้รับรู้

๑.๔ มีเทคโนโลยี อุปกรณ์ และเครื่องมือพิเศษ รวมทั้งระบบสารสนเทศอัจฉริยะ

นำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสมมาใช้ในการปฏิบัติงาน พัฒนาคุณภาพของระบบฐานข้อมูลสารสนเทศให้ครบถ้วน ทันสมัย มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอก กำหนดกรอบอัตราและจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้พิเศษที่ทันสมัย ให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงาน พัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมในการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้พิเศษ^๔

๒. การพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน

๒.๑ สังคมและประชาชนเชื่อมั่นต่อองค์การตำรวจ

พัฒนาระบบการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานทั้งจากภายในและภายนอกองค์การ นำมาตรการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบมาบังคับใช้กับข้าราชการตำรวจที่ประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง มุ่งมั่นทำงานเพื่อภาพลักษณ์ของตำรวจให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและประชาชน เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์การ โดยยึดถือศักดิ์ศรี จริยธรรมและหลักภาระหน้าที่ความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม เสริมสร้างและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมข้าราชการตำรวจในทุกระดับ

^๔ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๗), หน้า ๑๑.

๒.๒ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ, ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการและการปฏิบัติงานของตำรวจ, ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน

ให้ความสำคัญกับการให้บริการด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เพิ่มขีดความสามารถของสถานีตำรวจในทุกมิติ ปรับทัศนคติและวิธีการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ โดยยึดประชาชน และชุมชนเป็นศูนย์กลาง นำประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ ดำเนินกิจกรรมที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม

๒.๓ มีกระบวนการที่โปร่งใสมีมาตรฐาน, มีกระบวนการที่มาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของประชาชนและหน่วยงานต่างๆ, มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

กำหนดกรอบมาตรฐาน และปรับปรุงแก้ไขขั้นตอนกระบวนการและระยะเวลาในการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจและงานบริการประชาชน ปรับปรุง พัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ และงานบริการประชาชน เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ขั้นตอนกระบวนการและ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานให้ประชาชนรับรู้โดยใช้สื่อต่างๆ พัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ ความเข้าใจ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามมาตรฐานคู่มือการปฏิบัติงานที่กำหนด เสริมสร้างและพัฒนาข้าราชการตำรวจให้มีวินัยและเคร่งครัดต่อ คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณของตำรวจ พัฒนางานตรวจสอบภายใน ให้เป็นไปตามแนวทางประกันคุณภาพการ ตรวจสอบภายในภาครัฐ

๒.๔ บุคลากรและหน่วยงานมีครุภัณฑ์ ยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

กำหนดกรอบอัตราครุภัณฑ์ ยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มีความเหมาะสม ตามมาตรฐานที่กำหนด จัดหา ปรับเปลี่ยน และแจกจ่ายครุภัณฑ์ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติ พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงต่อการใช้ประโยชน์ มีความสะดวกง่ายต่อการจัดเก็บข้อมูล และสามารถพัฒนาให้เชื่อมโยง ข้อมูลระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอก^๙

๓. การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ

๓.๑ การมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน ที่เข้ามามี ส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาอาชญากรรมและให้บริการมีความเข้มแข็ง

ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนเครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชนเข้ามามีส่วน ร่วมตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

^๙ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓.

๓.๒ การมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการมีความพึงพอใจ

ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูเกียรติและ/หรือให้รางวัลตอบแทนคุณความดีแก่ ประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ สนับสนุนเงินค่าตอบแทนและสวัสดิการให้กับประชาชนและเครือข่าย ภาครัฐและภาคเอกชนตามความเหมาะสม ปรับปรุง พัฒนา รูปแบบ วิธีการปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางการประเมินผล การเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน ให้มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมมีความเหมาะสม กับสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๓.๓ กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน

บูรณาการกลไกที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ให้มีการ เชื่อมโยงการดำเนินงานการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชนให้มีเอกภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดโอกาสให้ประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน

๓.๔ หน่วยงานและบุคลากรนำแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่าย ภาครัฐและภาคเอกชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการประชาชน

ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของข้าราชการตำรวจและเป้าหมายการทำงาน ของ หน่วยงานทุกระดับให้ยึดถือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ทำงานตามแนวคิด Community Policing จัดทำฐานข้อมูลในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้แก่ ทะเบียนอาสาสมัครเครือข่าย ภาครัฐและภาคเอกชน ประเภทและชนิดของ กิจกรรมที่ดำเนินการ และให้สามารถเชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงานใน กระบวนการยุติธรรมและหน่วยงานอื่นๆ ปรับโครงสร้างหน่วยงานและระบบตำแหน่งให้ สอดคล้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน^{๑๐}

๔. การสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร

๔.๑ การบริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การบริหารที่มุ่งเน้นผลงานตามแผนยุทธศาสตร์ พัฒนาระบบการจัดทำแผนงาน งบประมาณ ขับเคลื่อน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งในระดับองค์กรและระดับบุคคลให้ มีประสิทธิภาพ พัฒนาองค์กรและโครงสร้างองค์กรให้มีความสอดคล้องต่อความเปลี่ยนแปลง

๔.๒ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการบริหารงาน ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

^{๑๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๕.

สร้างบรรยากาศแวดล้อมให้จูงใจต่อการปฏิบัติงาน สร้างวัฒนธรรมขององค์กร ให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน วางระบบการจัดการด้านสวัสดิการให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่ ยึดหลักสมรรถนะ ความรู้ความสามารถ ความโปร่งใสและเป็นธรรม ปรับปรุงเงินเดือนและค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับวิชาชีพ สายงานและ ความเสี่ยงภัย เพื่อให้ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีเกียรติและสมศักดิ์ศรี จัดทำ และพัฒนาคู่มือการปฏิบัติงานภายในองค์กร พัฒนาระบบการบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีขีดความสามารถสูง เพื่อให้ คนดีและคนเก่งได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการพัฒนาสมรรถภาพทางกายและจิตใจ ส่งเสริม แนะนำ ฝึกอบรม ให้ความรู้ทักษะ ทางด้านวิชาชีพและการดำรงชีวิต เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมให้แก่บุคลากรก่อนเกษียณอายุราชการสร้างจิตสำนึกของบุคลากรให้ทุ่มเทและอุทิศตนในการทำงาน โดย คำนึงถึงความคุ้มค่าและต้นทุนในการทำงานเพื่อให้ผลงานมูลค่าเพิ่มขึ้น

๔.๓ กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านยุทธศาสตร์ ด้านงบประมาณ ด้านทรัพยากรมนุษย์ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านการตรวจราชการ กำหนดแผนการจัดหาและทดแทนสถานที่ทำการ บ้านพัก ยุทโธปกรณ์ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะที่จำเป็นและเพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ สร้างจิตสำนึกของบุคลากรในการใช้งบประมาณ ทรัพย์สินและสิ่งของหลวง

๔.๔ ข้าราชการตำรวจมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่ และนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ

พัฒนาหลักสูตรการศึกษาและฝึกอบรมทุกระดับให้สอดคล้องสนับสนุน ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พัฒนารูปแบบ วิธีการและวางระบบในการพัฒนาบุคลากรให้มีความครอบคลุมและต่อเนื่องภายใต้ข้อจำกัดด้านงบประมาณ ส่งเสริมการสร้างร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่นๆ ในกระบวนการยุติธรรม^{๑๑}

สรุปว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการส่งเสริมประสิทธิภาพบริหารจัดการ ด้วยการยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน มีระบบและกระบวนการที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ มีเทคโนโลยี อุปกรณ์ และเครื่องมือพิเศษรวมทั้งระบบสารสนเทศอัจฉริยะ ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน โดยมีเป้าประสงค์ เพื่อต้องการให้สังคมและประชาชนเชื่อมั่นต่อองค์การตำรวจ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ มีกระบวนการที่โปร่งใสมีมาตรฐาน บุคลากรและหน่วยงานมีคุณลักษณะ

^{๑๑} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๗.

ยุทธโศภรณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยมี เป้าประสงค์เพื่อต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการมีความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการมีความพึงพอใจ กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน หน่วยงานและบุคลากรนำแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่าย ภาครัฐ และภาคเอกชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการ ประชาชน ส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร โดยมีเป้าหมายเพื่อการบริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ข้าราชการตำรวจมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติหน้าที่ และนำระบบเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ขับเคลื่อนองค์การไปสู่การเป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน

๒.๒.๒ การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ

ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติส่วนใหญ่เป็นภารกิจของสถานีตำรวจซึ่งใกล้ชิดกับประชาชนความสำเร็จ ความเชื่อมั่น ศรัทธาหรือความล้มเหลวในภารกิจของตำรวจ จึงอยู่ที่ผลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในระดับสถานีตำรวจ ซึ่งเป็นต้นธารแห่งความเป็นธรรมเบื้องต้น แนวทางการปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพ สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยร่วมกับหน่วยที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับแก้ไขหลักเกณฑ์สำหรับใช้ใน การปฏิบัติราชการตามโครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริการทั่วไป ด้านการอำนวยความสะดวกทางอาญา ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการควบคุมและจัดการจราจรด้านบริหาร และด้านพัฒนาบุคลากร ให้มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานตามภารกิจหลักของสถานีตำรวจ ดังนี้

๑. การบริการทั่วไป

๑.๑ จัดทำป้ายชื่อหน่วยงาน ป้ายอาคารที่ทำการ ป้ายประชาสัมพันธ์ และบริการประชาชน ปรับเปลี่ยนรูปแบบ สีอาคารสถานีตำรวจ ที่พักสายตรวจ ติดตั้งป้ายชื่อหน่วยงาน ป้ายอาคารที่ทำการ ป้ายประชาสัมพันธ์และป้ายบริการประชาชนและยานพาหนะ การกำหนดรูปแบบ สีของอาคารสถานีตำรวจ ที่พักสายตรวจ และยานพาหนะของหน่วยงาน

๑.๒ ประชาสัมพันธ์ขั้นตอนการติดต่อกันให้กับประชาชนผู้มาใช้บริการ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารและขั้นตอนการติดต่อกัน จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ คอยให้คำแนะนำประชาชน ทราบขั้นตอนการติดต่อกันและข้อมูลข่าวสารของสถานีดำรง

๑.๓ รวมงานบริการประชาชนพร้อมจัดเจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนอย่างเพียงพอ มีการรวมงานที่ประชาชนต้องมาใช้บริการไว้ ณ บริเวณจุดเดียวกัน เน้นการต้อนรับ อำนวยความสะดวก อำนวยความยุติธรรม และให้บริการบนสถานีดำรง ด้วยความรวดเร็ว

๑.๔ การรักษามาตรฐานระยะเวลาในการให้บริการ โดยให้บริการประชาชนด้วยความรวดเร็ว และกำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ พร้อมติดประกาศให้ประชาชนผู้รับบริการเห็นได้อย่างชัดเจน เช่น การแจ้งความคนหาย การขอใบแจ้งการตายเพื่อนำไปทำใบมรณบัตร การคืนรถกรณียึดไว้เพื่อตรวจสอบหลักฐาน การขอสำเนาประจำวันเกี่ยวกับคดี การคืนรถในคดีจราจร การขอถอนคำร้องทุกข์ การขอประกัน/ถอนประกันตัวผู้ต้องหา ฯลฯ

๑.๕ ดูแลรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคาร/สถานที่ และตกแต่งสถานที่ภายนอก และบริเวณบ้านพักของทางราชการ ให้ดูสะอาด สวยงาม เน้นการพัฒนาอาคาร สถานที่ทำงาน ห้องควบคุมผู้ต้องหา ห้องน้ำ บ้านพักข้าราชการตำรวจ และบริเวณโดยรอบ ให้สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความพร้อมในการให้บริการประชาชน จัดให้มีการดำเนินกิจกรรม ๕ ส. อย่างสม่ำเสมอ และจัดที่จอดรถสำหรับผู้มาติดต่อราชการ ตามความเหมาะสม

๑.๖ มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ให้จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการขั้นพื้นฐาน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

๑.๗ การบริการด้วยความเต็มใจและใส่ใจ จัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสถานีดำรงในทุกระดับ ให้มีจิตใจในการให้บริการประชาชน (Service Mind) ด้วยความใส่ใจ เต็มใจ

๑.๘ สำรวจความคิดเห็นของประชาชนผู้มาใช้บริการ โดยจัดทำแบบสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เพื่อให้ทราบถึงผลการบริการประชาชน และนำไปปรับปรุงแก้ไข

๒. การอำนวยความสะดวกทางอาญา

๒.๑ การบริหารจัดการของหัวหน้าสถานีดำรงเกี่ยวกับงานสอบสวน

๒.๑.๑ จัดพนักงานสอบสวนให้เพียงพอในการรับแจ้งความในคดีอาญา จราจร และต้องมีเจ้าหน้าที่สืบสวน ร่วมปฏิบัติงานกับพนักงานสอบสวน เพื่อให้ผู้เสียหาย หรือผู้มาแจ้งความจะได้ไม่ต้องให้ปากคำซ้ำหลายครั้ง

๒.๑.๒ จัดสถานที่ชี้ตัวผู้ต้องหา ตามแนวทางเรื่องการปฏิบัติในการชี้ตัวผู้ต้องหา

๒.๑.๓ จัดสถานที่ สอบปากคำผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือ พยาน ซึ่งมีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี ไว้โดยเฉพาะ

๒.๑.๔ จัดห้องควบคุมผู้ต้องหาให้มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ

๒.๑.๕ จัดสถานที่เก็บรักษาของกลางทั่วไป ให้สะอาด เรียบร้อย และเป็นระบบชัดเจน

๒.๑.๖ มีระบบการควบคุม และรักษาความปลอดภัย รถของกลางทุกประเภท รถที่เกิดอุบัติเหตุ และรถที่ยึดไว้ตรวจสอบ อย่างเหมาะสมหรือไม่

๒.๑.๗ เร่งรัดให้พนักงานสอบสวนจ่ายค่าตอบแทนแก่นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ตาม พ.ร.บ. ศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ.๒๕๕๓ และระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการจ่ายค่าตอบแทนแก่นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ ที่เข้าร่วมในการร้องทุกข์ การสอบสวน การไต่สวนมูลฟ้อง และการพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒ ทวิ พ.ศ. ๒๕๕๓ อย่างครบถ้วน

๒.๑.๘ รวบรวมกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง คู่มือและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับงานสอบสวน รวมทั้งวิธีการคัดแยกเหยื่อตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างเป็นระบบ ครบถ้วน และมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน

๒.๒ กวดขันการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งของทางราชการ

๒.๒.๑ ตรวจสอบเร่งรัดสำนวนค้างของ พนักงานสอบสวน อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ให้สรุปสถิติคดีของสถานีตำรวจในภาพรวมและของพนักงานสอบสวนรายบุคคลไว้ทุกเดือน

๒.๒.๒ พนักงานสอบสวนต้องรีบไปสถานที่เกิดเหตุโดยเร็ว ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ และรวบรวมพยานหลักฐานตามหลักนิติวิทยาศาสตร์โดยเคร่งครัด

๒.๒.๓ พนักงานสอบสวนได้ส่งวัตถุพยานที่เก็บได้ในที่เกิดเหตุไปตรวจพิสูจน์โดยเร็วหรือไม่

๒.๒.๔ การดำเนินการเกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางตามคำสั่ง ตร.

๒.๒.๕ จัดทำบัญชี ชื่อ ที่อยู่ของผู้เสียหายในคดีอาญา และพยานในคดีสำคัญเพื่อให้การคุ้มครอง ตามหลักสิทธิมนุษยชน

๒.๒.๖ แจ้งความคืบหน้าและผลการสอบสวนให้ผู้เสียหายทราบตามแนวทางการปฏิบัติในการแจ้งผลความคืบหน้าการสอบสวนคดีอาญา

๒.๒.๗ การบันทึกรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีต้องเขียนด้วยลายมืออ่านง่าย ผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย พนักงานสอบสวน ต้องลงลายมือชื่อ หากไม่ลงลายมือชื่อ หรือเป็นลายพิมพ์นิ้วมือ ต้องหมายเหตุไว้ รวมทั้งการปิดสมุดประจำวันให้ถูกต้องตามระเบียบ

๒.๓ จัดระบบการควบคุมสำนวนการสอบสวน ทั้งคดี ที่ยังไม่เสร็จสิ้นและคดีเสร็จสิ้นแล้ว

๒.๓.๑ หัวหน้างานสอบสวนควบคุมการจำหน่ายสำนวน การสอบสวนด้วยตนเอง และตรวจเอกสารการส่งสำนวน การสอบสวนที่หัวหน้าสถานีตำรวจทำความเห็นในคดีแล้วให้พนักงานอัยการครบถ้วนทุกสำนวน จากสมุดสถิติคดีอาญาประจำสถานีตำรวจและสมุดสถิติคดีจราจรประจำสถานีตำรวจ และการจำหน่ายคดี (วงแดง) ครบถ้วนทุกสำนวนโดยหัวหน้าสถานีตำรวจต้องควบคุม และตรวจสอบการปฏิบัติทุก ๓๐ วัน

๒.๓.๒ หัวหน้างานสอบสวน จัดระบบเก็บสำเนาสำนวนการสอบสวนที่สอบสวนเสร็จแล้ว สำนวนงดการสอบสวน สำนวนที่พนักงานอัยการรับไว้แล้ว

๒.๓.๓ การจัดทำสมุดควบคุมคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการไว้อย่างเป็นระบบ

๒.๓.๔ การจัดทำสมุดหรือบัญชีคุมหนังสืออาัยดตัวผู้ต้องหาไว้อย่างเป็นระบบ

๒.๔ มาตรฐานระยะเวลาการให้บริการงานสอบสวน

๒.๔.๑ กวดขันพนักงานสอบสวนในการคืนหลักทรัพย์ประกันตัวผู้ต้องหาหรือหลักทรัพย์ กรณีเจ้าของ นำสิ่งของไปเก็บรักษาเองเมื่อครบกำหนด และตรวจสอบผลการดำเนินการเมื่อมีการผิดสัญญาประกัน

๒.๔.๒ กวดขันการคืนของกลาง เงินของกลาง เมื่อลงสมุดคุมแล้ว ต้องส่งให้งานการเงิน (ธร.) เก็บรักษาไว้ในตู้নিরภัยของทางราชการ โดยลงในทะเบียนคุมเงินนอกงบประมาณประเภทเงินของกลางคดีอาญาทั่วไป หรือคดียาเสพติด

๒.๔.๓ กวดขันการคืนรถในคดีอุบัติเหตุ ตรวจสอบหลักฐาน การยึด -คืนรถว่ามีรายละเอียดหรือไม่

๒.๔.๔ กวดขันการตรวจสอบและคืนรถต้องสงสัยที่ยึดไว้ โดยหัวหน้าสถานีตำรวจ เป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุม กำกับ ดูแล เร่งรัด ให้ตรวจสอบ และคืนให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

๒.๕ กำกับ ดูแล อำนวยความสะดวกด้านการสอบสวน

ประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์การประกันตัวผู้ต้องหาและการรับหลักฐานการรับคำร้องทุกข์ (หากผู้เสียหายต้องการสำเนา ปจว. ให้ดำเนินการตามระเบียบ)

๓. ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๓.๑ ปรับปรุงพัฒนาระบบสายตรวจให้เหมาะสมกับสถานภาพอาชญากรรมและสถานการณ์ในพื้นที่

๓.๑.๑ อบรมชี้แจงเพื่อเสริมสร้างทักษะเจ้าหน้าที่สายตรวจและตรวจสอบความพร้อมของสายตรวจเกี่ยวกับการแต่งกาย อาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ และยานพาหนะก่อนออกปฏิบัติหน้าที่ทุกผลัด

๓.๑.๒ รวบรวมรายงานผลการปฏิบัติของสายตรวจไว้อย่างเป็นระบบ

๓.๑.๓ รวบรวมข้อมูลอาชญากรรมของสายตรวจ ในพื้นที่ไว้อย่างเป็นระบบ ถูกต้อง ครบถ้วน และทำการวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๔ มีการวิเคราะห์สถานภาพของอาชญากรรมแต่ละประเภท แล้วนำมาใช้ในการจัดทำแผนการตรวจและปรับแผนการตรวจอย่างสม่ำเสมอ

๓.๑.๕ ปรับปรุงห้อง/ศูนย์วิทยุของสถานีตำรวจให้มีความพร้อมสามารถใช้ติดต่อสื่อสาร ประสานงานและควบคุม สั่งการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๑.๖ ปรับปรุงห้องปฏิบัติการสายตรวจหรือศูนย์ปฏิบัติการ (ศปก.) ของสถานีตำรวจ ให้มีข้อมูลครบถ้วนเป็นปัจจุบัน และสามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ

๓.๑.๗ สายตรวจต้องไปถึงที่เกิดเหตุโดยเร็ว โดยเมื่อทราบเหตุ สายตรวจต้องแจ้งพนักงานวิทยุว่าจะใช้เวลาเดินทางไปถึงที่เกิดเหตุกี่นาที และเมื่อไปถึง ที่เกิดเหตุแล้วให้แจ้งพนักงานวิทยุอีกครั้งว่า ว.๑๐ ที่เกิดเหตุแล้ว ทุกเหตุ

๓.๒. หลักเกณฑ์การตรวจท้องที่

๓.๒.๑ หลักเกณฑ์ การตรวจตู้แดง และการควบคุม ตรวจสอบสายตรวจตามที่กำหนดไว้ในคู่มือสายตรวจ

๓.๒.๒ การตรวจท้องที่ของนายตำรวจสัญญาบัตร

๓.๓ ปรับปรุงระบบตุ๋ยาม และที่พักสายตรวจ ให้มีความพร้อมที่จะสกัดจับกุมคนร้าย

การรับแจ้งเหตุประจำตุ๋ยาม ที่พักสายตรวจ จุดรับแจ้งเหตุ สถานีตำรวจย่อย หน่วยบริการประชาชน ฯลฯ ตรวจสอบความพร้อมของตุ๋ยาม จุดรับแจ้งเหตุ สถานีตำรวจย่อย หน่วยบริการประชาชน

๓.๔ ตั้งจุดตรวจ จุดสกัด คั่นบุคคลและยานพาหนะทุกวัน

ตั้งจุดตรวจตามแผน จัดทำแผนการตั้งจุดตรวจอย่างเป็นระบบ

๓.๕ การใช้ระบบศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำสถานีตำรวจ (ศขส.สน./สภ.) เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของ สถานีตำรวจให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และควรนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

๓.๕.๑ จัดทำข้อมูลข่าวสารตามคู่มือการจัดทำและใช้ข้อมูลข่าวสารประจำสถานีตำรวจ (ศขส.สน./สภ.) ของ ตร.

๓.๕.๒ รวบรวมคำสั่ง คู่มือและแนวทางการปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกันปราบปรามอย่างเป็นระบบ ครบถ้วน และมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน

๓.๖ จัดทำและชักซ้อมแผนเผชิญเหตุอยู่เสมอ

จัดทำแผนเผชิญเหตุให้สามารถปฏิบัติได้จริง และ มีการชักซ้อมอย่างเป็นระบบตามความเหมาะสม

๓.๗ ขยายงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ให้ครอบคลุมทั่วพื้นที่เพื่อแสวงหาความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๓.๗.๑ มีการรณรงค์ป้องกันอาชญากรรม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ในรูปแบบต่างๆ เช่น เยาวชนสัมพันธ์สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม สมาชิกตำรวจบ้าน เพื่อนบ้านเตือนภัย อาสาป้องกันอาชญากรรม อาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยหมู่บ้าน หมู่บ้านปลอดอาชญากรรม และฝากบ้านไว้กับตำรวจ เป็นต้น

๓.๗.๒ ทุกสถานีตำรวจต้องเข้าหา และร่วมกิจกรรมกับชุมชน หรือส่วนราชการในพื้นที่รับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน

๓.๗.๓ จัดชุดตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ออกปฏิบัติหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ และรวบรวมผลการปฏิบัติไว้อย่างเป็นระบบ

๓.๘ เร่งรัดการสืบสวนจับกุมคนร้ายและคดีที่มีผลกระทบต่อประชาชน

๓.๘.๑ จัดทำข้อมูลหมายจับให้ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน (ใช้คู่มือการจัดทำและใช้ข้อมูลข่าวสารประจำสถานีตำรวจ (ศขส.สน./สภ.) ของ ตร. เป็นแนวทางในการตรวจ) รวมทั้งเร่งรัดจับกุมคดีอย่างสม่ำเสมอ

๓.๘.๒ จัดทำแฟ้มบุคคลพันโทษที่อยู่ในพื้นที่ไว้อย่างเป็นระบบ (ใช้คู่มือการจัดทำและใช้ข้อมูลข่าวสารประจำสถานีตำรวจ

๓.๘.๓ รวบรวมคำสั่ง คู่มือ และแนวทางการปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องกับงานสืบสวน อย่างเป็นระบบ ครบถ้วน และมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน

๓.๙ ควบคุมปราบปรามแหล่งอบายมุข และสถานบริการที่กระทำผิดกฎหมายอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

การมอบหมายแบ่งเขตผู้รับผิดชอบ และนำแนวทางการจัดระเบียบสังคมของรัฐบาลมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๓.๑๐ การป้องกันปราบปราม และการแก้ไขปัญหายาเสพติดทุกประเภทอย่างเฉียบขาด

๓.๑๐.๑ จัดทำระบบข้อมูลบุคคลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด (ผลิตจำหน่าย ครอบครองเพื่อจำหน่าย ครอบครอง เสพ) เป็นปัจจุบัน

๓.๑๐.๒ การแก้ไขปัญหการแพร่ระบาดของยาเสพติด ให้หัวหน้าสถานี ตำรวจ นำตัวผู้ต้องหามาซักถาม เพื่อขยายผลถึงผู้ค้ารายย่อย รายใหญ่ ผู้ผลิต หรือเครือข่ายกลุ่มผู้ค้า ยาเสพติด

๔. ด้านการควบคุมและจัดการจราจร

๔.๑ จัดระบบและวางแผนจัดการจราจร

รวบรวมข้อมูล และสภาพปัญหาที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ ในการวางแผนจัดการจราจร และแก้ไขปัญหอุบัติเหตุจราจรที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่รับผิดชอบ

๔.๒ จัดกำลังตำรวจไว้อำนวยความสะดวกการจราจร และบังคับใช้กฎหมาย

๔.๒.๑ จัดกำลังตำรวจ ควบคุมอำนวยความสะดวก และแก้ไขปัญห การจราจร ในบริเวณจุดที่มีปัญหาการจราจร สอดคล้องกับพันธะสัญญางานจราจรที่หน่วยงานทำไว้ กับสำนักงาน ก.พ.ร.

๔.๒.๒ การตั้งจุดตรวจ เพื่อบังคับใช้กฎหมายกับประชาชนอย่างเหมาะสม และ ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ

๔.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการงานจราจร

๔.๓.๑ อำนวยความสะดวกด้านการเปรียบเทียบปรับ และการจัดระบบ การออกใบสั่งให้เป็นมาตรฐาน โดยหัวหน้างานสอบสวน รับผิดชอบในการควบคุม กำกับ ดูแล การ ปฏิบัติให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๔.๓.๒ การให้ความรู้หรือเพิ่มทักษะในการทำงานและอบรมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่ อย่างสม่ำเสมอ ให้กับผู้ที่ทำหน้าที่ด้านการควบคุม และจัดการจราจร ให้ความรู้ไปใช้ในการทำงาน ท้นต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และเพื่อปลูกฝังให้มี จิตสำนึกต่อการทำงาน ให้บริการกับประชาชน รวมทั้งรบบกฎหมาย คำสั่ง แนวทางปฏิบัติ ที่ เกี่ยวข้องกับงานจราจรไว้อย่างเป็นระบบ

๔.๔. เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหการจราจร

๔.๔.๑ การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เพื่อปลูกฝังวินัยจราจร ในสถานศึกษา หน่วยงาน สถานประกอบการ หรือชุมชน ในพื้นที่ เพื่อให้เข้าใจ และเห็นถึง ความสำคัญในการมีวินัยการจราจร รวมทั้งจัดทำโครงการ/กิจกรรม ร่วมหารือกับชุมชนในพื้นที่ อย่าง สม่าเสมอ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งสภาพปัญหาและนาเสนอวิธีการ แก้ไขเพื่อร่วมแก้ไขปัญหการจราจร

๔.๔.๒ แสวงหาความร่วมมือจากชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำหน้าที่ผู้ช่วยเหลืองานด้านการควบคุมและจัดการจราจร ในรูปแบบต่างๆ

๔.๕ การประชาสัมพันธ์การทำงานเพื่อสร้างความเข้าใจกับประชาชน
อำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ทราบถึงบทบาท และหน้าที่ด้านการควบคุมและจัดการจราจร

๕. ด้านการบริหารและพัฒนาบุคลากร

๕.๑ ดูแลความประพฤติและทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างใกล้ชิด

๕.๑.๑ จัดแบ่งกลุ่มการปกครองบังคับบัญชาตามสายงาน

๕.๑.๒ การจัดให้มีสวัสดิการอื่นๆ เพิ่มเติมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ เช่น โครงการอาหารกลางวัน ร้านค้าสวัสดิการ กองทุนเงินกู้ ทุนการศึกษาบุตร การประกอบอาชีพเสริม ฯลฯ

๕.๑.๓ การจัดทำบัญชีรายชื้อข้าราชการตำรวจและครอบครัวตำรวจที่มีโรคประจำตัว ป่วยหรือข้าราชการตำรวจได้รับอุบัติเหตุเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือ มีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และให้การช่วยเหลือเยียวยาตามความเหมาะสม

๕.๒ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และแก้ไขปัญหามารยาททุจริต คอรัปชั่น

๕.๒.๑ จัดให้มีโครงการ/กิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมาภิบาลแก่ข้าราชการตำรวจ

๒.๒ สอดส่องดูแลและกวดขันผู้ใต้บังคับบัญชาให้ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย/ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณอยู่เสมอ

๕.๒.๓ ทำการฝึกประจำสัปดาห์ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง

๕.๓ กิจกรรมการพัฒนาคณะความรู้

๕.๓.๑ การฝึกอบรม เพื่อพัฒนาคณะความรู้และแนวคิดของข้าราชการตำรวจทุกระดับ โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๕.๓.๒ รวบรวม ระเบียบ คำสั่ง คู่มือ และแนวทางปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับงานธุรการหรืองานอำนวยการ ไว้อย่างเป็นระบบ ครบถ้วน และมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน

๕.๔ การบริหารจัดการด้านการเงิน งบประมาณและพัสดุของหน่วย อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้

๕.๔.๑ การบริหารจัดการด้านการเงินงบประมาณและพัสดุของหน่วย ในแต่ละส่วนอย่างถูกต้อง โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นระบบ

๕.๔.๒ การควบคุม กำกับดูแล และตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการสืบสวนสอบสวนคดีอาญาให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ

๕.๕ การมีส่วนร่วมของ กต.ตร.

จัดการประชุม กต.ตร. ตรวจสอบหลักฐานการประชุม ว่ามีการนำปัญหาการร้องเรียนข้าราชการตำรวจมาพิจารณาเพื่อแก้ไขปัญหา

๕.๖ การประหยัดพลังงาน

ตรวจสอบวิธีการหรือมาตรการประหยัดพลังงานของหน่วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งไฟฟ้า ประปา และน้ำมันเชื้อเพลิง

๕.๗ การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานที่ทำการรวมทั้งภัยธรรมชาติและเหตุวิกฤติต่างๆ

ตรวจสอบวิธีการ หรือมาตรการ การป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานที่ทำการรวมทั้งภัยธรรมชาติและเหตุวิกฤติต่างๆ

๘. การตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์ อาวุธยุทโธปกรณ์ ยานพาหนะเครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อให้สามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ควบคุมและตรวจสอบการเก็บ บำรุงรักษา ตลอดจนการเบิกจ่ายอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ยุทธภัณฑ์ วิทยุสื่อสาร ยานพาหนะ กุญแจมือ หมวกนิรภัย ฯลฯ เพื่อให้มีคุณภาพพร้อมใช้ปฏิบัติงาน และถูกต้องตามระเบียบ

สรุปว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จัดตั้งโครงการสถานีตำรวจเพื่อประชาชนขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนได้มีกิจกรรมร่วมกันและให้ประชาชนได้เข้าถึงการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จึงจัดตั้งโครงการสถานีตำรวจเพื่อประชาชน และมอบให้ทุกสถานีตำรวจได้ดำเนินการตามลำดับ ให้เกิดประโยชน์กับประชาชนมากที่สุด โดยด้านการบริหารงานของสถานีตำรวจเพื่อประชาชน มีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการบริหารให้เข้ายุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงตลอด ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์จะต้องมีการวางแผนการบริหารและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพต่อองค์กรสวนรวม ปรับปรุงองค์ซึ่งเป็นภารกิจหนึ่งของสำนักตำรวจแห่งชาติที่มอบเป็นนโยบาย ให้เกิดความคล่องตัวกับการปรับปรุงและการบริหารองค์กร ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้เล็กลง แต่เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ประจำในแต่ละสถานีหรือแต่ละสถานีตำรวจ ให้ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานตำรวจ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและให้บริการแก่ประชาชน ด้านการให้บริการของตำรวจสามารถที่จะสร้างภาพพจน์การให้บริการให้ได้มาตรฐานตามนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้๑) มีป้ายแสดงที่ตั้งและเส้นทางมายังสถานีตำรวจ ๒) มีที่จอดรถสำหรับผู้มารับบริการไว้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ๓) อาคารและสถานที่มีความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ๔) มีการจัดพื้นที่ให้บริการอย่างเป็นสัดส่วน ๕) มีห้องน้ำสำหรับผู้รับบริการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ๖) มีตู้รับฟังความคิดเห็นของประชาชนติดตั้งไว้อย่างชัดเจน ๗) มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ไม่น้อยกว่า ๕ ประเภท

ได้แก่ ทางลาด ห้องน้ำ ที่จอดรถป้ายและสัญญาณลักษณะและบริการข้อมูลข่าวสาร ด้านอำนวยความสะดวก ยุติธรรมซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินคดี มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลขั้นพื้นฐานตาม เจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ พนักงานสอบสวนพึงระลึกทำการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของ ประชาชน ให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชนตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

- ๑) พนักงานสอบสวนมีความสุภาพและให้เกียรติประชาชน
- ๒) พนักงานสอบสวนนัดหมายล่วงหน้า ในระยะเวลาที่เหมาะสม
- ๓) พนักงานสอบสวนตรงต่อเวลานัดหมายทางคดี
- ๔) พนักงานสอบสวน ให้ชี้แจงขั้นตอนหรือตอบข้อสงสัยทางคดีอย่างชัดเจน ปราศจากข้อสงสัย
- ๕) พนักงานสอบสวนแจ้ง ผลคืบหน้าทางคดีให้ท่านทราบทุกระยะ
- ๖) ท่านสามารถตรวจสอบคำให้การและเอกสารของท่านได้
- ๗) พนักงานสอบสวนปกปิดความลับทางคดีของท่านอย่างเหมาะสม
- ๘) พนักงานสอบสวนให้ความ คุ้มครองความปลอดภัยของพยานและผู้เสียหายอย่างเหมาะสม
- ๙) กรณีมีข้อขัดข้องหรือข้อสงสัยท่าน สามารถพบผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวนได้ ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการบริหารจัดการในเชิงรุก วิเคราะห์หาความเสี่ยง แล้วดำเนินมาตรการลดและควบคุมความเสี่ยง ให้น้อยที่สุด รวมถึงทำ ดำเนินการด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอให้ความสำคัญกับการสร้าง ความรู้ พัฒนาทักษะ และปลูกจิตสำนึก ด้านความปลอดภัยแก่ประชาชน เป็นไปตามนโยบาย แผนพัฒนาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้
- ๑) ตำรวจออกพบปะเยี่ยมเยือนประชาชนในพื้นที่ อย่างสม่ำเสมอ
- ๒) ตำรวจให้ข่าวสารและความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมแก่ ประชาชนในพื้นที่อย่างเหมาะสม
- ๓) ตำรวจออกตรวจตราพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ
- ๔) ตำรวจตั้งด่าน ตรวจอย่างสม่ำเสมอ
- ๕) ตำรวจตรวจจับกุมผู้กระทำความผิดในพื้นที่ย่างสม่ำเสมอ
- ๖) ตำรวจตรวจค้นแหล่งมั่วสุมวัยรุ่นในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอ
- ๗) ตำรวจมีมาตรการการควบคุมแหล่ง อบายมุข(สถานเริงรมย์ บ่อน ช่อง เกมส์ ฯลฯ ในพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม
- ๘) ท่านมีความปลอดภัยจาก อาชญากรรมขณะอยู่ในบ้านในเวลากลางวัน
- ๙) ท่านมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมขณะอยู่ใน บ้านในเวลากลางคืน
- ๑๐) ท่านมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมขณะอยู่นอกบ้านในเวลากลางวัน
- ๑๑) ท่านมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมขณะอยู่นอกบ้านในเวลากลางคืน
- ๑๒) มีจำนวนตำรวจที่ เหมาะสมต่อปริมาณภารกิจในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๓) ตำรวจมีความรู้ความ สารถที่เหมาะสมต่อการปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๔) ตำรวจมี เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๕) ตำรวจมีความทุ่มเทใน การปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๖) ตำรวจปฏิบัติงาน อย่างเสมอภาคในทุกพื้นที่ทุกชุมชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๗) ตำรวจใช้อำนาจหน้าที่ที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๘) ตำรวจได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการในการแจ้งเบาะแสข่าวสารอาชญากรรมในพื้นที่
- ๑๙) ตำรวจสามารถ ติดตามจับกุมคนร้ายในคดีสำคัญได้อย่างรวดเร็ว
- ๒๐) เมื่อมีการแจ้งเหตุ ตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุด้วย

ความรวดเร็ว ด้านการจราจร มีการรณรงค์แผนป้องกันอุบัติเหตุทางถนนอย่างเหมาะสม ๒) ในช่วงเทศกาลสำคัญ เช่น ปีใหม่ สงกรานต์ ฯลฯ ตำรวจมีการระดมกำลังเพื่ออำนวยความสะดวกการจราจรอย่างเหมาะสม ๓) ตำรวจเข้มงวดกวดขันการสวมหมวกนิรภัย ๔) ตำรวจเข้มงวดกวดขันการขับซิ่งรถขณะเมาสุรา ๕) ตำรวจเข้มงวดกวดขันการขับรถเร็วกว่ากฎหมายกำหนด ๖) ตำรวจเข้มงวดกวดขันการฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร ๗) ตำรวจมีระบบการจัดการจราจรอย่างมีประสิทธิภาพ ๘) ตำรวจมีบริการให้ความช่วยเหลือเหตุฉุกเฉินทางถนน ๙) ตำรวจมีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจร อาทิ ตรวจจับผู้ฝ่าฝืนสัญญาณไฟ ความเร็ว ความเมา เป็นต้น ๑๐) ตำรวจมีบริการชำระค่าปรับจราจรที่สะดวก รวดเร็ว ๑๑) ตำรวจจราจรมีความรู้ความสามารถเหมาะสม ต่อการปฏิบัติหน้าที่ ๑๒) ตำรวจจราจรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความทุ่มเทเต็มกำลังความสามารถ ๑๓) ตำรวจจราจรบังคับใช้กฎหมายด้วยความเสมอภาคไม่เลือกปฏิบัติ ๑๔) ตำรวจจราจรใช้ดุลพินิจในการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ฝ่าฝืนอย่างเหมาะสม ๑๕) ตำรวจจราจรมีกิริยาอาการที่สุภาพและให้เกียรติตามสมควร ๑๖) ตำรวจจราจรไม่เรียกร้องทรัพย์สินหรือประโยชน์โดยมิชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ ๑๗) ตำรวจมีการให้ข่าวสารความรู้ด้านการจราจรแก่ประชาชน อย่างเหมาะสม ด้านพัฒนาบุคคล มีการพัฒนาทั้งด้านร่างกายและด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพัฒนาองค์กรของสำนักงานตำรวจ ได้บุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพัฒนาระบบปฏิบัติการการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

๒.๒.๓ โครงการที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

งานของตำรวจมีลักษณะเป็นทั้งงานประจำและงานเฉพาะกิจ ในลักษณะงานประจำตำรวจสายตรวจจะได้รับการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรมและระงับเหตุร้ายภายในระยะเวลาแต่ละผลัดที่ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนในลักษณะงานเฉพาะกิจนั้นก็จะมีแผนงานและโครงการต่าง ๆ มาส่งเสริมเพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจเร่งด่วน ให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

๑. การชุมชนสัมพันธ์

เพื่อป้องกันอาชญากรรมก็คือ การจัดสภาพทั่วไปในระดับเมือง ชุมชนหรือ ละแวกบ้านในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ง่ายต่อการควบคุม สังเกตตรวจตราโดยไม่ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ชีวิตร่างกายและทรัพย์สิน ทั้งของตนเองและบุคคลอื่นให้ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรม

โดยตำรวจจะเป็นผู้มีบทบาทในการวางแผน สนับสนุน และให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม^{๑๒}

๒. การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม

แนวทางนี้ มีลักษณะเป็นแนวคิดรวม ระหว่างการบังคับใช้กฎหมาย และการชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งสามารถแยกพิจารณาได้เป็น ๒ มิติ คือ

มิติที่ ๑ สภาพแวดล้อมรูปธรรม คือ สภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลที่มีรูปร่างตัวตนสัมผัสได้ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการลดช่องโอกาสของการประกอบอาชญากรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ มุ่งขัดขวางพฤติกรรมอาชญากร โดยการควบคุมสภาพแวดล้อมรูปธรรม โดยมีมาตรการดำเนินการ เช่น

(๑) มาตรการระดับชุมชน : การวางผังเมืองและชุมชน การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง การออกแบบอาคารและการสลักหมายเลขบนทรัพย์สิน

(๒) มาตรการระดับบ้านเรือน : ความมั่นคงของประตูหน้าต่าง การใช้สัญญาณเตือนภัย การใช้อุปกรณ์ปิดเปิดเครื่องไฟฟ้าและอื่น ๆ สภาพแวดล้อมรูปธรรม มีเป้าประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อม ระดับชุมชนและบ้านเรือน ให้มีลักษณะอบอุ่นปลอดภัยและเพิ่มอำนาจการสังเกตตรวจตราโดยเริ่มตั้งแต่การวางผังเมืองและชุมชนให้เป็นระเบียบและมีระบบ โดยจัดการใช้พื้นที่ให้เป็นสัดส่วนเพื่อให้ง่ายต่อการควบคุมอาชญากรรม

มิติที่ ๒ สภาพแวดล้อมนามธรรม แนวทางนี้เป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในชุมชนเพื่อเสริมสร้างชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม ภายใต้คำขวัญที่ว่า “ประชาชนควรผูกสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรม” โดยมีมาตรการในการดำเนินการ เช่น

(๑) มาตรการเพื่อนบ้านเตือนภัย มาตรการนี้ประชาชนต้องเป็นเจ้าของผู้ดำเนินการ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมด้วย และที่สำคัญก็คือ ควรสร้างกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้รู้จักกัน และ เสริมสร้างความกลมเกลียว พบปะสังสรรค์กัน อันจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการป้องกันอาชญากรรม เช่น ช่วยเป็นหูเป็นตาเฝ้าดูแลบ้านเรือนซึ่งกันและกัน

(๒) มาตรการสายตรวจประชาชน จากปรัชญาที่ว่า “ประชาชนคือตำรวจ และตำรวจคือประชาชน” ดังนั้นจึงถือได้ว่าการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชุมชนเป็นหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคน ซึ่งผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันออกตรวจตราชุมชนของตน

^{๑๒} ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม, (กรุงเทพมหานคร: โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๓๑), หน้า ๑๙๑.

(๓) มาตรการตรวจตราบ้านเรือน การป้องกันอาชญากรรมในเคหสถานบ้านเรือน ย่อมอยู่ในความรับผิดชอบของสมาชิกในครอบครัวเสมอและตลอดไป แต่บ้านเรือนส่วนมากไม่ได้ตั้งที่ อยู่อาศัยอย่างโดดเดี่ยว แต่อยู่รวมกันเป็นกลุ่มหรือละแวก ดังนั้น มาตรการนี้จะได้ผลก็ต่อเมื่อทุกคน ต้องร่วมมือกัน และเพื่อนบ้านเป็นหลักสำคัญ ต้องช่วยกันดูแลเป็นหูเป็นตาแทนกันในการสอดส่อง ตรวจตราให้เกิดความปลอดภัยในชุมชน^{๑๓}

๓. การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์

เป็นแนวทางที่มีวิธีการป้องกันโดยมุ่งเน้นที่จะช่วยลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรม เป็นการ ป้องกันมากกว่าการลงโทษหรือการจับผิดอาชญากร และเป็นการลดแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรม จากผู้กระทำความผิด โดยกระบวนการลดโอกาสในการกระทำความผิด คือ มุ่งไปที่รูปแบบโดยเฉพาะ ของอาชญากรรม นำมาซึ่งการสร้าง การจัดการหรือการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบตามลักษณะ ที่ควรจะเป็น อย่างถาวร ทำให้การก่ออาชญากรรมเป็นเรื่องยากมากขึ้น และมีความเสี่ยงหรืออาจได้ ไม่คุ้มเสีย

การมุ่งเน้นที่การสร้างกลไกความปลอดภัย จะช่วยในการปกป้องผู้คนด้วยการทำให้ อาชญากรรู้สึกว่าเขาอาจจะไม่สามารถที่จะก่ออาชญากรรม หรือจะอยู่ในสถานการณ์ที่คนร้าย อาจจะถูกจับหรือตรวจพบ ซึ่งจะส่งผลให้คนร้ายไม่เต็มใจที่จะกระทำความผิด และเป็นเหตุให้อาชญากรทุก คนจะประเมินโอกาส ที่จะก่ออาชญากรรมได้ สิ่งที่จะได้รับวัดความสูญเสียและความน่าจะเป็นที่จะ เกิดความล้มเหลว แล้วค่อยลงมือ

๔. การใช้ทฤษฎีหน้าต่างแตก

กล่าวคือ เมื่อตำรวจผู้ปฏิบัติ พบเห็นอาคารที่กระจกหน้าต่าง ประตู ฝาบ้าน รั้ว ฯลฯ แตก หรือเสียหายจากการขว้าง/ปา หุบตี พ่นสีสเปรย์ ใส่ ฯลฯ อย่างใดอย่างหนึ่ง หากอาคารนั้นมีผู้อยู่อาศัยอยู่ ตำรวจควรสอบถามถึงสาเหตุความเป็นมา ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิดก็ต้องจัดการตามขั้นตอนของกฎหมาย หากไม่รู้ตัวผู้กระทำความผิดก็ควร แนะนำให้ทำการซ่อมแซม ให้อยู่ในสภาพปกติ แต่ถ้ากรณีอาคารที่ เสียหายเป็นอาคารไร้ผู้อยู่อาศัย ก็ควรติดต่อเจ้าของหรือผู้เกี่ยวข้องให้มาจัดการแก้ไข ทั้งนี้ด้วยเจตนา ที่ไม่ต้องการปล่อยให้สิ่งเสียหายเบื้องต้นนั้นเป็นเหตุเชิญชวน ให้มีการกระทำความผิดซ้ำ (เช่น บุกรุกเข้าไปก่ออาชญากรรมในอาคาร) การปฏิบัติลักษณะนี้อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงที่ว่า ถ้าปล่อยให้มีการ ละเมิดกฎหมายโดยไม่จัดการ ก็ต้องละเมิดเพิ่มครั้งขึ้นเรื่อย ๆ (เพราะเห็นว่าเป็นไร) แม้คนที่ไม่เคย คิดจะละเมิดมาก่อนก็เกิดความรู้สึกคล้อยตามพลอยทำการละเมิดบ้าง โดยมักคิดให้เหตุผลผิด ๆ

^{๑๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๘-๒๐.

แก้ตนเองว่าการกระทำผิดอย่างนั้นเป็นความท้าทาย ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อทำการละเมิดเรื่องเล็ก ๆ แล้วไม่เป็นไร ต่อไปก็จะหันไป ทำการละเมิดเรื่องใหญ่ ๆ ที่ให้ผลเป็นความเสียหายมากกว่า

นอกจากนี้ ความเสียหายและความเสื่อมโทรมที่เกิดจากฝีมือของนักทำลายที่ไร้เหตุผล ยังมีส่วนทำให้ความศักดิ์สิทธิ์ของกฎระเบียบและกฎหมายในสังคมเสื่อมถอยลงอีกด้วย เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือเมื่อปล่อยให้ความเสียหายเพิ่มมากขึ้นกระทั่งมีสภาพเป็นแหล่งเสื่อมโทรม สุจริตชนคนดีก็มักหลีกเลี่ยงที่จะเข้าใกล้หรือเกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้น ๆ ในที่สุดพื้นที่ดังกล่าว ก็ถูกยึดครองโดยกลุ่มมิจฉาชีพหรือกลุ่มคนผู้ชอบทำตัวถ่วงสังคม เหตุนี้ หลักปฏิบัติสำคัญอีกประการหนึ่งของทฤษฎี จึงกำหนดการดำเนินการของตำรวจ ด้วยการพยายามเปิดโอกาสให้ประชาชนคนดี เข้าครอบครองพื้นที่ให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการยึดครองของคนทุจริตไปในตัวด้วย

๕. การใช้ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน

หมายถึง การทำงานของตำรวจซึ่งส่งเสริม สนับสนุน แก่ต้นเหตุ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยเทคนิคการแก้ต้นเหตุปัญหาคือความร่วมมือระหว่าง ตำรวจและชุมชน เป็นแนวทางการทำงานใหม่ของตำรวจเพิ่มเติมจากการทำงานแบบเดิม ที่มุ่งเพียงมีสายตรวจป้องกันแก้ไขเหตุร้าย และสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเท่านั้น ซึ่งมีสาระสำคัญคือ การขยายขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตำรวจให้กว้างขวางขึ้น การให้ความสำคัญอย่างเน้นหนัก ในการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างตำรวจกับประชาชนอย่างใกล้ชิด ลึกซึ้ง สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ตลอดไป การให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาและการป้องกัน อาชญากรรม ความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจเพื่อกระจายการ ให้บริการและการวางแผนระดับชุมชน ให้ดียิ่งขึ้น

๖. การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก^{๑๔}

เป็นการป้องกันอาชญากรรมที่ตำรวจทุกคนควรนำมาปฏิบัติ คือ การมุ่งเน้นการป้องกัน อาชญากรรมก่อนเกิดเหตุ มีแนวทางในการปฏิบัติ ดังนี้

๖.๑ การวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรม ตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานี่ตำรวจแต่ละพื้นที่ต้องมีข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์สภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้น ซึ่งแนวทางการวิเคราะห์ สถานภาพอาชญากรรม มีวิธีการ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ช่วงเวลาที่เกิดเหตุ เครื่องมือที่ใช้กันอย่างแพร่หลาย คือ นาฬิกา อาชญากรรม โดยนำข้อมูลคดีต่างๆ ที่รวบรวมไว้มาพิจารณาเวลาที่เกิดเหตุในแต่ละคดีและปักหมุดลง ในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ บนนาฬิกาอาชญากรรม ก็จะทำให้ทราบถึงช่วงเวลาที่เกิดเหตุนอกจากใช้

^{๑๔} ชยพล ฉัตรชัยเดช พลตำรวจตรี, การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๙), หน้า ๕-๘.

เครื่องมือ นาฬิกาอาชญากรรม แล้ว บางครั้งหากต้องการวิเคราะห์สถานภาพ อาชญากรรมคดีใดคดีหนึ่งเป็นการเฉพาะหรือเร่งด่วน เช่น กรณีรณภัยจำนวนมาก หรือคดีประทุษร้าย ต่อทรัพย์สิน เช่น ลัก วิ่ง ชิง ปล้น เกิดขึ้นมากผิดปกติอาจจะใช้วิธีการตีตารางแบ่งออกเป็นช่วงเวลาแล้วพิจารณาคดีที่เกิดขึ้นเป็นรายๆ ไปว่าเกิดเหตุในช่วงเวลาใดบ้าง ก็จะทำให้ทราบช่วงเวลาที่เกิดเหตุได้เช่นเดียวกัน

๒. การวิเคราะห์สถานที่เกิดเหตุ เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์สถานที่เกิดเหตุ คือ แผนที่อาชญากรรมซึ่งในแต่ละสถานีตำรวจจะต้องมีแผนที่เขตพื้นที่รับผิดชอบ ให้นำข้อมูลคดีต่างๆ ที่รวบรวมไว้มาพิจารณาหาสถานที่เกิดเหตุในแต่ละคดี และปักหมุดลงในแผนที่ที่เตรียมไว้ ก็จะทำให้ทราบสถานที่เกิดเหตุและอาจจะพบว่า มีสถานที่เกิดเหตุที่คนร้ายลงมือกระทำความผิดบ่อยๆ

การวิเคราะห์สถานภาพอาชญากรรมมีความสำคัญมากหัวหน้าหน่วยงานหรือสถานีตำรวจ ต้องใช้เทคนิคการระดมสมองจากตำรวจทุกฝ่ายในหน่วยงานเพื่อร่วมคิดร่วมวางแผนและกำหนดแนวทางการปฏิบัติโดยจะต้องชี้แจงให้เห็นถึงสภาพปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นและสร้างความเข้าใจกับตำรวจทุกฝ่ายให้มีความพร้อมและเต็มใจที่จะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นอย่างจริงจัง เมื่อตำรวจผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ทราบและเข้าใจเหตุและผลตลอดจนเป้าหมายในการทำงานแล้วย่อมจะเกิดผลดี โดยเฉพาะในเรื่องของประสิทธิภาพของการทำงาน

๖.๒ การวิเคราะห์โดยใช้ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม เป็นทฤษฎีที่อธิบายถึงสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรมว่ามีองค์ประกอบ ๓ ด้าน คือ ด้านผู้กระทำผิด ด้านเหยื่อ ด้านโอกาส เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง ๓ ด้านดังกล่าวข้างต้น จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้น การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ จึงต้องทำอย่างไรก็ตามที่จะให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรมด้านใดด้านหนึ่งหายไป ซึ่งมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๑. ด้านผู้กระทำผิดหรือคนร้าย ต้องพยายามจับกุมลดบทบาทควบคุมหรือจำกัดจำนวนผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายในพื้นที่ที่รับผิดชอบให้หมดไปหรือน้อยลงสำหรับวิธีการแก้ไขปัญหาด้านนี้ อาจทำได้โดยมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมาย^{๑๕} แนวทางการปฏิบัติดังนี้

๑.๑ การเฝ้าระวังบุคคลพันโทษที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ ตำรวจจะต้องให้ความสนใจเฝ้าระวังบุคคลพันโทษที่ได้รับการปล่อยตัวและเข้ามาพักอาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบโดยปกติแล้วจะต้องมารายงานตัวที่สถานีตำรวจ หัวหน้าสถานีหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องจัดให้มีการทำประวัติบุคคลพันโทษตามระเบียบ เก็บรักษาไว้ที่สถานีตำรวจพร้อมกับมอบหมายให้มีตำรวจอาจจะเป็นสายตรวจหรือฝ่ายสืบสวนนอกเครื่องแบบรับผิดชอบติดตามเฝ้าดูพฤติกรรมของบุคคลดังกล่าวทั้งนี้ตำรวจที่ได้รับมอบหมายจะต้องหมั่นไปตรวจเยี่ยมบุคคลพันโทษเป็นประจำมีการ

^{๑๕} งานป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจนครบาลสายไหม, แผนพิทักษ์ภัยประชาชน, แผนป้องกันปราบปรามอาชญากรรม สถานีตำรวจนครบาลสายไหม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐. หน้า ๔-๒๐. (ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม).

ทำแผนที่บ้านพักพร้อมถ่ายภาพและรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะๆ สำหรับภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่อาจจะเป็นชุมชนหรือหมู่บ้าน เมื่อพบว่ามียุคคลพันโทเข้ามาอยู่ในพื้นที่ ก็จะต้องไม่แสดงอาการรังเกียจควรให้การช่วยเหลือเป็นกำลังใจแนะนำการประกอบอาชีพ ขณะเดียวกัน ก็จะต้องช่วยเป็นหูเป็นตาเฝ้าดูพฤติกรรมของบุคคลดังกล่าวว่าจะกลับไปก่อเหตุหรือกระทำความผิดซ้ำๆ อีกหรือไม่ทั้งนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือทางราชการอีกส่วนหนึ่งด้วย

๑.๒ การควบคุมแหล่งอบายมุขหรือสถานบริการ แหล่งอบายมุขเช่นบ่อน การพนันตู้ม้า การพนันทายผลฟุตบอล หรือสถานบริการที่ผิดกฎหมายเปิดเกินเวลาปล่อยให้เด็ก และเยาวชนเข้าไปใช้บริการ การลักลอบจำหน่ายยาเสพติดเหล่านี้มักจะเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรม คดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นจำนวนไม่น้อยมีสาเหตุมาจากแหล่งอบายมุขหรือสถานบริการดังนั้นตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องกำหนดมาตรการในการควบคุมกำกับดูแลแหล่งอบายมุขและสถาน บริการดังกล่าวอย่างเข้มงวดส่วนของภาคประชาชน ก็จะต้องช่วยตรวจตราดูแลแหล่งอบายมุข แหล่งมั่วสุมหรือสถานบริการที่กระทำความผิดกฎหมายเพื่อแจ้งเบาะแสให้กับตำรวจเพื่อเข้าไปดำเนินการ ตามกฎหมาย

๑.๓ การไประงับเหตุอย่างรวดเร็วของสายตรวจ เมื่อรับแจ้งมีเหตุด่วน เหตุร้ายเกิดขึ้นตำรวจ โดยเฉพาะตำรวจสายตรวจจะต้องรีบเดินทางไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็วตามปกติ แล้วมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน การปฏิบัติงานไว้ใช้เวลา ๓-๕ นาที ภายในเขตชุมชนเวลา ๑๐-๑๕ นาทีสำหรับชุมชนชานเมือง หรือ ๓๐ นาที สำหรับในพื้นที่ชนบทซึ่งการเดินทางไปยังที่เกิดเหตุ ได้อย่างรวดเร็วของตำรวจทำให้สามารถจับกุมคนร้ายทันที กรณีคนร้ายยังอยู่ในที่เกิดเหตุหรือ สามารถระงับเหตุไม่ให้ลุกลามต่อไปได้

๑.๔ การระดมกวาดล้างอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอ ถือว่าเป็นมาตรการที่สำคัญของตำรวจเป็นการลดบทบาทควบคุมหรือจำกัดจำนวนผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายในพื้นที่ ที่รับผิดชอบให้หมดไปหรือน้อยลง จึงเป็นการสมควรที่ตำรวจจะต้องมีการกำหนดให้มีการระดม กวาดล้างอาชญากรรมอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ก่อนที่จะมีการระดมกวาดล้างอาชญากรรมจะต้องมีการ สืบสวนหาข่าวเพื่อกำหนดเป้าหมายและสมควร ที่จะมีการบูรณาการกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง หรือเครือข่ายเพื่อระดมสรรพกำลังอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ออกปฏิบัติการร่วมกันเพื่อให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

๑.๕ สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่สำคัญ ของภาคประชาชนที่ทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีช่วยเหลือให้ข้อมูลข่าวสารหรือเบาะแสแก่ตำรวจหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตำรวจในแต่ละพื้นที่ควรจัดให้มีโครงการสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมขึ้นทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างเครือข่ายด้านการข่าว การจัดทำโครงการดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จได้นั้นปัจจัย สำคัญคือความไว้วางใจระหว่างตำรวจกับประชาชน และช่องทางการติดต่อสื่อสารตำรวจต้อง

รับดำเนินการอย่างจริงจังเมื่อได้รับข้อมูลข่าวสารจากภาคประชาชนและที่สำคัญคือต้องรักษาความลับเพื่อความปลอดภัยของผู้ให้ข่าวสาร

๑.๖ การจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ จะเป็นการช่วยลดจำนวนผู้ต้องหาที่ได้กระทำความผิดแล้วหลบหนีไป ตำรวจจะต้องพยายามติดตามจับกุมผู้ต้องหาที่มีหมายจับให้ได้ ขณะเดียวกันภาคประชาชนหากทราบข้อมูลหรือมีเบาะแสคนร้ายก็ควรแจ้งให้ตำรวจทราบ

๑.๗ มาตรการยึดรถต้องสงสัย ถือว่าเป็นมาตรการที่สำคัญ เพราะเป็นมาตรการทั้งด้านการป้องกันและปราบปรามไปพร้อมๆ กัน กล่าวคือตำรวจต้องวางมาตรการยึดรถต้องสงสัย โดยมุ่งเน้นทั้งผู้ขับขี่และรถที่ใช้สำหรับผู้ขับขี่ที่จะต้องถูกตรวจสอบนั้นจำเป็นต้องดูลักษณะบุคคลเช่นลักษณะ ท่าทางไม่น่าไว้วางใจ (หน้าโกร้วยโกรลักษณะโกร) ส่วนรถที่ใช้มีลักษณะเป็นรถต้องสงสัยคือรถที่มีการตกแต่งผิดสภาพไปจากเดิมไม่ติดแผ่นป้ายทะเบียน มีร่องรอยการทุบทำลาย ทุญแจและลักษณะต้องสงสัยอื่นๆ เมื่อมีการยึดมาแล้วต้องมีการตรวจสอบทั้งตัวบุคคลและรถต้องสงสัยว่าได้เคยก่อเหตุมาแล้วหรือไม่

๑.๘ มาตรการตีวงสุรา เป็นยุทธวิธีหนึ่งที่ใช้ในการป้องกันไม่ให้ มีเหตุร้ายเกิด กล่าวคือตำรวจจะต้องเข้าไปประชาสัมพันธ์ตักเตือนประชาชนที่ดื่มสุราในที่สาธารณะให้เลิกดื่มและกลับที่พัก เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมหากปล่อยให้ดื่มสุราต่อไปจนขาดสติอาจจะไปก่อเหตุทะเลาะวิวาทหรือไปกระทำความผิดอื่นๆ เช่นการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินร่างกายหรือทางเพศ เป็นต้น

๑.๙ แผนเผชิญเหตุและการกักตัวจับคนร้าย โดยทุกพื้นที่จะต้องมีการจัดเตรียม แผนเผชิญเหตุสำหรับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น เช่น คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สินภายในอาคารร้านค้าทองร้านสะดวกซื้อ คดีลอบวางระเบิดไฟไหม้ขนาดใหญ่หรืออุบัติเหตุต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นอาคารล้มแก๊สรั่ว เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องโดยต้องมีการดำเนินการ ตั้งแต่ขั้นเตรียมการก่อนเกิดเหตุขณะเกิดเหตุและหลังจากเกิดเหตุ (ฟื้นฟู) แผนเผชิญเหตุจะต้องมีการซักซ้อม การปฏิบัติเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันการกักตัวจับคนร้ายเป็นสถานการณ์ต่อเนื่องจากแผนเผชิญ เหตุข้างต้นโดยในแต่ละพื้นที่จะต้องมีการ กำหนดวงรอบพื้นที่ที่จะกำหนดเป็นจุดกักตัวจับคนร้ายและกำหนดตัวบุคคล หรือผู้มีหน้าที่เข้าประจำจุดเมื่อมีเหตุการณ์ หรือสถานการณ์สำคัญที่จะต้องสกัดจับคนร้ายที่ก่อเหตุแล้วหลบหนี

๒. ด้านเหยื่อ/เป้าหมาย ผู้เสียหาย หรือเหยื่อ หรือประชาชนทั่วไป ต้องรู้จักการป้องกันตนเองครอบครัวและชุมชนหรือสังคมไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม ในขณะเดียวกันตำรวจจะต้องยื่นมือเข้าไปช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม หรือไม่ให้เกิดเป็นเหยื่อ

อาชญากรรมเช่นการแต่งตัวของสุภาพสตรี การใส่เครื่องประดับหรือของที่มีค่าการหลอกลวงของ
คนร้ายในลักษณะต่างๆ^{๑๖}โดยอาจจัดโครงการต่างๆ ดังนี้

๒.๑ โครงการตำรวจเตือนภัย สถานีตำรวจทุกพื้นที่ควรจัดให้มีโครงการ
ตำรวจเตือนภัย ออกให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมและยาเสพติดให้กับประชาชนใน
พื้นที่รับผิดชอบโดยพยายาม มุ่งเน้นให้ตำรวจสามารถทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ได้ทุกคน

๒.๒ โครงการเคาะประตูบ้านตรวจเยี่ยมประชาชน สถานีตำรวจทุกพื้นที่
ควรจัดให้มีโครงการเคาะประตูบ้านตรวจเยี่ยมประชาชนโดยจัดตำรวจทุกคนในสถานีตำรวจให้มีพื้นที่
รับผิดชอบในการออกตรวจเยี่ยมมีการกำหนดเป้าหมายคร่าวๆระยะเวลาการตรวจเยี่ยมและการ
รายงานผลการปฏิบัติตำรวจจะต้องทำหน้าที่ให้ความรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆแก่ประชาชน ขณะเดียวกัน
จะต้องรับเรื่องราวความเดือดร้อนความต้องการของประชาชนหรือข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์
กลับมาเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาต่างๆกรณีที่เป็นงานในหน้าที่ของตำรวจโดยตรงให้รับแก้ไขโดยเร็ว
หากเป็นงานของหน่วยงานอื่น ให้แจ้งผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการโครงการนี้ ถ้ามีการดำเนินงาน
อย่างจริงจังจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของตำรวจประชาชนจะให้การยอมรับและมีความศรัทธา
ตำรวจเป็นอย่างมาก

๒.๓ โครงการครูตำรวจ D.A.R.E เป็นโครงการ การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้
ยาเสพติดในเด็กนักเรียน เป็นโครงการที่จัดขึ้นโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดให้ครูตำรวจ D.A.R.E.
มาให้ความรู้แก่นักเรียนในสถานศึกษาเพื่อให้ทราบถึงวิธีปฏิเสธแรงกดดันที่อาจมีอิทธิพลให้นักเรียน
เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

๓. ด้านโอกาส ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายจะลงมือก่ออาชญากรรมนั้นจะต้อง
อาศัยเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมในการก่อเหตุตำรวจต้องพยายามหาวิธีการเพื่อที่จะตัดช่องโอกาส
ของคนร้าย โดยอาจจัดโครงการต่างๆ ดังนี้

๓.๑ การปรากฏตัวของตำรวจสายตรวจ การแสดงกำลังของตำรวจ
ในช่วงเวลาและสถานที่ที่เหมาะสม เป็นการสร้างความอบอุ่นใจให้กับประชาชนขณะเดียวกันก็เป็น
การสร้างความน่าเกรงขามให้กับคนร้ายหรือมีจรรยาไม่กล้าลงมือกระทำความผิด

๓.๒ การตั้งจุดตรวจค้น เป็นการสร้างความอบอุ่นใจให้กับประชาชน
ขณะเดียวกันก็เป็นการสร้างความน่าเกรงขามให้กับคนร้ายหรือมีจรรยาไม่กล้าลงมือกระทำความผิด
นอกจากนี้ยังสามารถตรวจพบและจับกุมผู้กระทำความผิด เช่น ยาเสพติด อาวุธปืน เป็นต้น

^{๑๖} งานป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจนครบาลสายไหม, โครงการที่ ตร. กำหนด. คู่มือการปฏิบัติหน้าที่
งานป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจนครบาลสายไหม, ๒๕๕๘. หน้า ๗-๑๑. (ถ่ายเอกสารเย็บเล่ม)

๓.๓ การปรับสภาพแวดล้อมและใช้ประโยชน์สภาพแวดล้อมในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรมตามหลักของทฤษฎีการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม เป็นการปรับสภาพแวดล้อมและใช้ประโยชน์สภาพแวดล้อมในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรม กล่าวคือ เป็นการอาศัยธรรมชาติของสภาพแวดล้อมมาเป็นประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรมทำให้คนร้ายรู้สึกว่าเป็นเขตหวงห้ามและถูกเฝ้าระวังอยู่จึงไม่ยากเสี่ยงกระทำผิด ซึ่งอาจแบ่งกลยุทธ์ออกเป็น ๔ ประการ

(๑) การเฝ้าระวังโดยธรรมชาติโดยปกติแล้วคนร้ายไม่ยากให้คนมองเห็น ไม่ชอบให้ใครจำหน้าได้ จึงควรทำให้พื้นที่ดูโล่งเฝ้าสิ่งกำบังตาออกไปทำหน้าที่ต่างประตูให้หันออกไปทางถนนติดไฟแสงสว่างกำจัดมุมอับและที่ลับตาออกไป โดยเพิ่มความเสี่ยงที่คนร้ายจะถูกตรวจพบ หรือถูกจับกุมมากยิ่งขึ้น

(๒) ควบคุมการเข้าออกโดยธรรมชาติ ได้แก่การสร้างรั้วพุ่มไม้ คุน้ำ การติดตั้งกลอนเหล็กดัด หรือสิ่งกีดขวางมิให้ผู้กระทำผิดเข้าถึงตัวบุคคลหรือสิ่งของได้โดยง่าย

(๓) การแบ่งพื้นที่ให้ชัดเจน อาจแบ่งพื้นที่สำหรับการป้องกันอาชญากรรม ออกเป็นพื้นที่ส่วนตัว พื้นที่กึ่งสาธารณะ หรือพื้นที่สาธารณะ เพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการปรับสภาพแวดล้อมในพื้นที่ดังกล่าว เพื่อให้ปลอดภัยจากอาชญากรรม

(๔) การบริหารจัดการเป็นเรื่องของความร่วมมือความสามัคคีกลมเกลียว กันของคนในชุมชน โดยจัดตั้งเป็นรูปคณะกรรมการชุมชนหรือหมู่บ้าน มีกิจกรรมพบปะสังสรรค์ กันและร่วมกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดในชุมชน

๓.๔ การจัดระเบียบพื้นที่ที่มีแนวโน้มจะเกิดอาชญากรรม (พื้นที่เสี่ยง) ตามหลักการของ ทฤษฎีหน้าต่างแตก หากพื้นที่ใดเกิดสิ่งที่ไม่ดีมีจุดต่างหรือความไร้ระเบียบ แม้เพียงเล็กน้อยหากไม่มีคนเข้ามาดูแลแก้ไขปล่อยทิ้งไว้ก็จะเกิดหายนะที่ใหญ่โตมากขึ้นเรื่อยๆ ตัวอย่าง เช่น อาคารหลังหนึ่งมีหน้าต่างกระจกแตกอยู่แค่บานสองบานแต่ถ้าหากปล่อยทิ้งไว้ไม่มีการซ่อมแซม แนวโน้มก็คือ จะมีคนทำให้กระจกบานอื่นแตกเพิ่มขึ้นแล้วเมื่อกระจกบานอื่นแตกเพิ่มมากขึ้นจนอาจจะหมดทุกบานก็จะมี คนเร่ร่อนจรจัดซึ่ยาบุกรุกเข้าไปในอาคารเพิ่มมากขึ้นจนกลายเป็นที่ซ่อนสุม และก่ออาชญากรรม ดังนั้นตำรวจหรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะต้องรีบเข้าไปดำเนินการแก้ไขปัญหาก่อนที่จะเกิดอาชญากรรมขึ้นสำหรับพื้นที่ ดังกล่าว เช่น บ้านร้างป้ายรถโดยสารประจำทางที่เปลี่ยวๆ เป็นต้น

๓.๕ โครงการพื้นที่ปลอดภัย เป็นโครงการที่มีประโยชน์อย่างมากในเรื่องของการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมและความต้องการของชุมชน ตำรวจควรเข้าไปเป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชนที่มีความพร้อมจะดำเนินการตาม

โครงการดังกล่าวโดยเฉพาะเรื่องของการกำลังคน งบประมาณ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ และการบริหารจัดการ

๓.๖ โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัย เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นมิตรช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของคนในชุมชนหรือหมู่บ้านกล่าวคือทุกครัวเรือนจะต้องรู้จักและคุ้นเคยกันกับเพื่อนบ้านบริเวณใกล้เคียงทั้งด้านซ้ายขวาหน้าและหลังโดยอาจตั้งเป็นรูปคณะกรรมการ โครงการมีการประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและความคิดเห็นมีการพบปะสังสรรค์ มีกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ

๓.๗ การใช้เครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีมากขึ้น ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการป้องกันอาชญากรรม เช่น กล้องโทรทัศน์วงจรปิด การใช้สัญญาณเตือนภัย ตำรวจต้องให้คำแนะนำภาคประชาชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดสรรงบประมาณในการติดตั้งเครื่องมือทางด้านเทคโนโลยีดังกล่าว

๓.๘ โครงการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน เป็นการจัดให้มีตำรวจประจำชุมชน มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐภาคเอกชนและชุมชนเพื่อร่วมมือกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรม โดยมุ่งเน้นการสร้างชุมชนเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนสามารถดูแลตัวเองได้อย่างยั่งยืน ตลอดไป ซึ่งหลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ประกอบด้วยหัวข้อใหญ่ๆ ๒ ข้อ ข้อแรก คือ ตำรวจเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนเกาะติดพื้นที่อย่างทั่วถึง ข้อที่สอง คือ ตำรวจนำชุมชนและหน่วยงานอื่นแกตุนเหตุอาชญากรรม หรือความไม่เป็นระเบียบในชุมชน หลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ๒ ข้อดังกล่าวแยกย่อยได้ ๑๐ หลักการ (บัญญัติ ๑๐ ประการ) ดังนี้

๑) การนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเป็นแนวคิดหรือกลยุทธ์หลักในการทำงาน ที่ตำรวจทุกคนในองค์กรจะต้องนำไปใช้เป็นหลักในการทำงาน ตั้งแต่หัวหน้าหน่วยหรือผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น จนถึงตำรวจทุกฝ่ายทุกแผนก (ไม่ใช่มีความคิดว่า เฉพาะตำรวจชุดชุมชนสัมพันธ์เท่านั้นที่ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน แต่พนักงานสอบสวนที่เป็นร้อยเวรสอบสวน หรือตำรวจสายตรวจไม่สนใจรับฟังแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมาแจ้งความ) การจะแสดงออกว่า หน่วยตำรวจใดนำแนวคิดตำรวจผู้รับใช้ชุมชนไปเป็นแนวคิดหลักในการทำงานหรือไม่ให้ดูจากการกำหนดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ของหน่วยว่ามีการกำหนดแนวคิดหลักในการทำงานร่วมมือกับประชาชน หรือให้ประชาชนศรัทธา หรือใช้พลังมวลชนมาร่วมแก้ปัญหาอาชญากรรมหรือไม่ หรือมีนโยบาย ยุทธศาสตร์ในการนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ทั้ง ๑๐ ข้อนี้ไปกำหนดหรือนำไปใช้เป็นหลักทำงานหรือไม่ งานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนไม่ใช่โครงการชั่วคราวที่หมดเวลา หรืองบประมาณหมดแล้วเลิกทำ เช่น โครงการปราบโจรฤดูแล้ง หรือโครงการนำตำรวจไปทำบุญ ร่วมกับประชาชนทุกวันพระ เป็นต้น แต่เป็นหลักการทำงานสำคัญที่ต้องทำตลอดไป จึงจะเป็น “ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน”

๒) การกระจายอำนาจให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน ตำรวจสายตรวจ หรือตำรวจที่ทำงานสัมผัสกับประชาชน เช่น สายตรวจตำบล หรือตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่จะต้องได้รับการกระจายอำนาจ หรือมีอำนาจนำเสนอในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆร่วมกับชุมชนให้ได้มากที่สุดแทนวิธีการทำงานแบบเดิม ที่อำนาจการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่างๆอยู่ที่ส่วนกลาง เช่น ปัจจุบันหน่วยงานตำรวจไทยมอบอำนาจให้หัวหน้าสถานีตำรวจมีอำนาจมากขึ้นกว่าเดิมมากเช่น การสั่งคดีการปล่อยชั่วคราวการอนุมัติให้ข้าราชการตำรวจเดิน ทางไปราชการ เป็นต้น

๓) การเกาะติดพื้นที่ และกระจายความรับผิดชอบให้ตำรวจแต่ละพื้นที่ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ตำรวจทุกคน ไม่ว่าสายตรวจจรดยนต์ สายตรวจรถ จักรยานยนต์ หรือตำรวจประจำตู้ยาม ฝ่ายอำนวยการ หรือผู้บังคับบัญชาระดับต่างๆ จะได้รับมอบการกระจายอำนาจให้แบ่งรับผิดชอบพื้นที่ เป็นระยะเวลานานๆ เช่นจะไม่เปลี่ยนสายตรวจแต่ละผลัด หรือแต่ละเขตบ่อย จนทำให้ตำรวจสายตรวจ ไม่มีความคุ้นเคย หรือชาวบ้านไม่ “เชื่อใจ” หรือเห็นตำรวจเป็น คนแปลกหน้า โดยควรจัดตำรวจแบบ “เกาะติดพื้นที่” การแบ่งมอบพื้นที่หรือเขตตรวจ ยึดถือชุมชนเป็นหลักมากกว่าสถิติคดี

๔) ใช้พลังความร่วมมือของประชาชนและอาสาสมัคร ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน มุ่งเน้นให้มีการใช้ความร่วมมือจากประชาชน เป็นอาสาสมัครในรูปแบบต่างๆ ตามที่ชุมชนหรือในพื้นที่มีต้นทุนทางสังคม หรือมีการจัดตั้ง หรือมีความเหมาะสม ตำรวจมีหน้าที่ให้ความรู้และสร้างความร่วมมือ กำหนดวิธีการจัดตั้ง เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสช่วยเหลืองานป้องกันอาชญากรรม และแก้ไขความไม่ เป็นระเบียบของชุมชนตามความเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ตำรวจมีเวลาไปทำงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมอื่นได้มากขึ้น รูปแบบของอาสาสมัครจะแตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ชุมชน บางแห่ง อาจจะเป็นการใช้อาสาสมัครที่มีหน่วยงานอื่นจัดตั้งไว้แล้ว หรือตำรวจจัดตั้งขึ้นเอง แล้วแต่ความเหมาะสมของพื้นที่และชุมชน รวมถึงความ พร้อมของสภาพชุมชน เช่น อาสาสมัครตำรวจชุมชน สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม เหยี่ยวเวหา อาสา จรจร ตำรวจบ้าน สายตรวจประชาชน สมาชิกกู้ภัย สมาชิกชมรมเพื่อนบ้านเตือนภัย อาสาสมัครป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน (อปพร.) เป็นต้น

๕) ใช้ผู้สนับสนุน ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ตำรวจจะต้องหาความร่วมมือในการสนับสนุนงานตำรวจจากชุมชนและองค์กรปกครองในพื้นที่ ไม่เฉพาะงานหลักคือการป้องกันอาชญากรรม หรือ การเป็นอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมเท่านั้น แต่ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน หน่วยตำรวจต้องแสวงหา ทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยเหลืองานตำรวจอื่นๆ เช่น การจัดอาสาสมัครช่วยแจ้งข่าวเว็บไซต์ลามก การให้ประชาชนเป็นอาสาสมัครประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือบริการผู้มาแจ้งความที่สถานีตำรวจ การจัดอาสาสมัคร ช่วยรับโทรศัพท์ที่ศูนย์วิทยุ การจัดอาสาสมัครลงข้อมูลสถิติ คดี การจัดคณะกรรมการหาทุนช่วยเหลือเหยื่อ อาชญากรรม และการรับการสนับสนุนงบประมาณจากชุมชนหรือท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลืองานตำรวจในด้านต่างๆ

๖) การบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือแก้ปัญหามุมชน งานตำรวจผู้รับใช้ ชุมชนยังถือว่า การสืบสวน จับกุมคนร้าย เป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน โดยมุ่งเน้นการจับกุมเพื่อแก้ปัญหที่ถือเป็นความเดือดร้อนของชุมชนเป็นลำดับแรกสุด และตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความสมดุลระหว่างการบังคับใช้กฎหมายหรือการจับกุมกับความร่วมมือ ของชุมชน ในการแก้ไขต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรม หรือความไม่เป็นระเบียบของชุมชน

๗) เน้นป้องกันปัญหาอาชญากรรมมากกว่ารอให้เกิดเหตุ ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน มุ่งเน้นการป้องกันเพื่อไม่ให้อาชญากรรมเกิด มากกว่าการรอให้อาชญากรรมเกิดแล้ว จึงติดตามจับกุมคนร้ายเพื่อฟ้องศาล กิจกรรมส่วนใหญ่ของตำรวจที่ทำงานร่วมกับชุมชน คือ สนับสนุน ให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรมด้วยชุมชนเอง โดยใช้เทคนิคแก้ต้นเหตุปัญหา การควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อม การจัดระบบเพื่อนบ้านเตือนภัย หรือจัดสายตรวจประชาชน เป็นต้น เพื่อมุ่ง เป้าประสงค์ในการลดอาชญากรรมและความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

๘) ใช้เทคนิคแก้ปัญหา ตำรวจ สมาชิกชุมชน และหน่วยงานอื่นๆ ทำงานร่วมกัน เพื่อกำหนดต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน แล้ววิเคราะห์สาเหตุของปัญหา แสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญห ดำเนินการแก้ไขปัญห แล้วประเมินผล เทคนิคในการแก้ปัญหานี้เป็นการระดมความร่วมมือ ระหว่างตำรวจกับชุมชน เป็นการคิดแก้ปัญหากรอบความคิดการทำงานแบบเดิมของตำรวจที่ถือว่า การสืบสวนจับกุมคนร้ายได้ก็นับเป็นการบรรลุภารกิจแล้วแต่ถ้าตำรวจมีแนวคิดและทำงานตามความเชื่อแบบเดิม ปัญหาอาชญากรรมหรือความเดือดร้อนของชุมชนก็จะกลับมาอีก เพราะการจับกุมคนร้าย ไม่ใช่การแก้ต้นเหตุ ของปัญหาที่แท้จริง การใช้เทคนิคแก้ปัญหาลักษณะนี้ควรถือเป็นหลักการสำคัญ เพราะที่ผ่านมามาประเทศไทย เคยใช้ชุดชุมชนสัมพันธ์ เข้า ไปสร้างความสัมพันธ์ ที่ดีระหว่างตำรวจกับประชาชนได้แล้วแต่ ไม่ได้นำชุมชนมาระดมความร่วมมือกับตำรวจ เพื่อแก้ไข ปัญหาอาชญากรรมหรือความเดือดร้อนของชุมชน

๙) การเป็นหุ้นส่วนและสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ประชาชนในชุมชนคือหุ้นส่วนของตำรวจ ในการร่วมรับผิดชอบป้องกันอาชญากรรม หรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน (ไม่ใช่เป็นปัญหาของตำรวจฝ่ายเดียว) ตำรวจและประชาชนในชุมชนต้องร่วมกันสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับความเดือดร้อน หรือความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม และให้ชุมชนร่วมใช้เทคนิคแก้ปัญห เพื่อร่วมแก้ต้นเหตุปัญหาความเดือดร้อนจากอาชญากรรมดังกล่าว และ ตำรวจต้องสร้างความร่วมมือหรือเป็นแกนนำในการระดมทรัพยากร ความร่วมมือ หรือให้ประชาชนร่วมเป็น อาสาสมัครเพื่อดำเนินกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมได้ด้วยตัวชุมชนเอง

๑๐) ดำรงต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการบังคับใช้กฎหมายหรือแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันหลายอย่าง โดยเฉพาะการแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา (ไม่ใช่เพียงแค่การจับคนร้าย) ดำรงไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงจะเข้าไปจัดการได้เช่น หอพักที่เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นติดยาเสพติด เจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์หรือประชาสงเคราะห์มีหน้าที่ตามกฎหมายโดยตรงในการจัดระเบียบ หรือการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณที่เกิดเหตุชิงทรัพย์หรือข่มขืนเสมอ เป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การถอนใบอนุญาตให้บุคคลที่มีพฤติกรรมลักเล็กขโมยน้อยมีและใช้อาวุธปืน เป็นอำนาจของนายทะเบียนอาวุธปืน คือนายอำเภอท้องที่ (ต่างจังหวัด) การอนุญาตให้รถเร่ขายสุราตามงานเทศกาลหรืองานรื่นเริงต่างๆ ที่เป็นต้นเหตุให้วัยรุ่นซื้อสุราได้ทุกเวลา นำไปสู่เหตุทำร้ายร่างกาย เป็นอำนาจของสรรพสามิต รถที่หายส่วนมากเป็นรถจักรยานยนต์ใหม่ที่ยังไม่ได้รับป้ายทะเบียนจากหน่วยงานขนส่งทางบก และสถานที่ที่หายมากที่สุดคือตลาดนัด ที่ฝ่ายพาณิชย์จังหวัดมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขอนุญาตให้เปิดตลาดนัดได้ดังนี้ เป็นต้น

การจัดทำโครงการกิจกรรมหรือมาตรการต่างๆ ต้องให้ปรากฏรายละเอียดอย่างเป็นรูปธรรม กำหนดระยะเวลาการปฏิบัติและผู้รับผิดชอบไว้อย่างชัดเจนประการสำคัญคือต้องมีการปฏิบัติอย่างจริงจัง มีการรายงานผลการปฏิบัติและถ่ายภาพประกอบโครงการกิจกรรมหรือมาตรการต่างๆ ควรดำเนินการให้ครบทั้ง ๓ ด้าน คือ คนร้าย การตัดช่องโอกาสและผู้เสียหายหรือเหยื่อ โดยดำเนินการควบคู่กันไปทั้งนี้ให้เหมาะสมกับสภาพอาชญากรรมและสภาพพื้นที่ตามที่ได้วิเคราะห์ข้อมูลไว้

๒.๒.๔ ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านจริยธรรมตำรวจ

จริยธรรมตำรวจ คือ ความประพฤติของข้าราชการตำรวจที่ดีที่ กำหนดขึ้นไว้ให้ถือปฏิบัติ พฤติกรรมของมนุษย์ที่แสดงออกให้เห็นเป็นการปฏิบัติดี ปฏิบัติให้ถูกต้องที่เป็นผลมาจากความคิดที่สังคม หรือบุคคลเห็นร่วมกันว่าเป็นสิ่งที่ดี โดยมีกรอบหรือ แนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติ ซึ่งข้อปฏิบัติสำหรับอาชีพตำรวจอันจะเป็นเครื่องมือช่วยให้ ข้าราชการตำรวจมีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย มีมรรยาท ประพฤติอย่างเหมาะสมและปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. วินัยตำรวจ คือ การที่ตำรวจต้องประพฤติตนให้เป็นผู้มีมรรยาทอันดีงามตามแบบอย่างธรรมเนียมของตำรวจ การกระทำผิดวินัยตำรวจนั้นหมายความว่าความรวมถึงการกระทำผิดดังกล่าวต่อไปนี้ คือ

๑) ดื้อ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลย ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือตนที่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา เว้นแต่ผู้ออกคำสั่งหรือผู้แทนออกคำสั่ง หรือผู้มีอำนาจเหนือผู้ออกคำสั่งจะเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ถ้าได้รับคำสั่งซึ่งตนไม่เข้าใจโดยละเอียดจะต้องขอให้ผู้ออกคำสั่งชี้แจงให้เข้าใจก่อน

๒) ไม่รักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย ระเบียบการเคารพที่ข้าราชการตำรวจจะต้องถือปฏิบัตินั้น ต้องถือปฏิบัติทั้งตามระเบียบที่ว่าด้วยการเคารพของข้าราชการตำรวจ และตามระเบียบการเคารพนั้น ซึ่งถือกันว่าเป็นมรรยาทอันดีงามของบุคคลทั่วไปด้วย

๓) ไม่ประพฤติตนให้เคร่งครัดต่อมรรยาทและระเบียบแบบแผนของตำรวจ มรรยาทและระเบียบแบบแผนของข้าราชการตำรวจนั้นมีอยู่เป็นอันมาก ข้าราชการตำรวจทุกคนจะต้องสนใจศึกษาและปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด

๔) ก่อให้เกิดการแตกความสามัคคีในคณะข้าราชการตำรวจ ข้อนี้ให้หมายความตลอดถึงการวิวาท หรือเหตุร้าย ก่อขัดแย้งเบียดเบียนซึ่งกันและกัน ฟ้องร้องซึ่งกันและกันยังโรงศาลก่อนได้รับอนุญาต หรือดำเนินการอย่างใดๆ เพื่อจะทำให้ข้าราชการตำรวจแตกความสามัคคีซึ่งกันและกัน

๕) เกียจคร้าน ละทิ้งหน้าที่ หรือเลินเล่อต่อหน้าที่ราชการ ข้าราชการตำรวจจะต้องเป็นผู้ขยันขันแข็งในการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนได้รับมอบหมาย ต้องไม่ผลัดวันประกันพรุ่งต่อหน้าที่การงาน หรือทำงานให้หมกหมมไว้และจะต้องปฏิบัติงานโดยความพินิจพิเคราะห์ ขยัน หมั่นเพียร พิจารณาเหตุและผลเพื่อผลสำเร็จเป็นอย่างดีแห่งการงานในหน้าที่

๖) กล่าวเท็จเมื่อผู้บังคับบัญชาจะซักถามข้อความอย่างหนึ่งอย่างใด ต้องตอบโดยความจริงทั้งสิ้น ห้ามไม่ให้กล่าวความเท็จถึงแม้ว่าตนจะได้กระทำผิดเองก็ดี ต้องชี้แจงเหตุผลนั้นโดยความสัตย์จริง อย่างปิดบังความผิดของตนไว้การกล่าวเท็จหมายความว่ารวมถึงการรายงานเท็จด้วย

๗) ใช้กิริยาวาจาไม่สมควรหรือประพฤติตนไม่สมควร ตำรวจต้องสำรวมกายวาจาให้เรียบร้อยทั้งในและนอกสถานที่ราชการ ไม่ประพฤติหรือแสดงกิริยาวาจาในสิ่งที่อาจเกิดความเสียหายแก่ตนหรือหมู่คณะ

๘) งดเว้นไม่ตักเตือนสั่งสอน หรือลงทัณฑ์ผู้ใต้บังคับบัญชาที่กระทำผิดตามโทसानุโทษ เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาจะต้องปกครองบังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม ตรวจตราสอดส่องความประพฤติและการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในปกครองทุกชั้น ให้ตั้งอยู่ในศีลธรรมมีความประพฤติมีสมรรถภาพและวินัยอย่างเคร่งครัดการตรวจตราสอดส่องนี้ต้องสอดส่องทั้งในที่ทำการและนอกที่ทำการ หากพบตำรวจผู้ใดบกพร่องต้องตักเตือนสั่งสอน

๙) เสพเครื่องดองของเมาจนเสียกิริยา หรือยาเสพติดให้โทษ เครื่องดองของเมาหมายถึงตลอดถึงสุราและเมรัยทุกชนิด ซึ่งเมื่อดื่มกินเข้าไปและจะเกิดความมึนเมาจนเสียกิริยา เป็นเหตุให้เกิดความดูหมิ่นขาดความเคารพและเชื่อถือตลอดจนอาจเกิดเสียหายต่อหน้าที่ราชการ

๑๐) มีความเลินเล่อ หรือจงใจทำให้ทรัพย์สินของรัฐบาลเสียหาย ทรัพย์สินของรัฐบาลหมายถึงตลอดถึงของหลวงที่จ่ายประจำตัว หรือที่จ่ายให้ข้าราชการ จักต้องดูแลรักษาไว้ให้ดีดุจดังเป็นทรัพย์สินของตนเอง

๑๑) จะเป็นคนเดียว หรือรวมกันหลายคนก็ตามพยายาม หรือสมคบกันเพื่อจะใช้อำนาจ ด้วยประการใดๆ เป็นเชิงบังคับผู้บังคับบัญชาเป็นทางให้เสียระเบียบแบบแผนวินัยตำรวจ ตำรวจต้อง ประพฤติตนเป็นผู้อ่อนน้อมต่อผู้บังคับบัญชา ไม่แสดงอาการกระด้างกระเดื่อง เมื่อเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติไม่ชอบ หรือสั่งการไม่ชอบก็ต้องเสนอความเห็นทัดทานหรือรายงาน ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปอีกเพื่อวินิจฉัยสั่งการ ข้าราชการตำรวจจะต้องไม่แสดงปฏิกิริยาใดๆ ด้วยตนเอง หรือรวมกันหลายคนเพื่อจะใช้อำนาจในทางมิชอบเป็นเชิงบังคับผู้บังคับบัญชาเพราะการ ปฏิบัติเช่นนี้เป็นการทำให้เสียหายต่อการปกครองบังคับบัญชา

๑๒) ประพฤติผิดวินัยข้าราชการพลเรือน ดังที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ ระเบียบ ข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ คือ

๑. ต้องรักษาวินัยโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามถือว่าผู้นั้น กระทำผิดวินัย จักต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้

๒. ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตามรัฐธรรมนูญด้วยความ บริสุทธิ์ใจ

๓. ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

๔. ต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลและต้องตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตาม กฎหมายระเบียบของทางราชการและมติคณะรัฐมนตรี

๕. ต้องถือว่าเป็นหน้าที่พิเศษที่จะสนใจและรับทราบเหตุการณ์เคลื่อนไหวอันอาจ เป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติและต้องปกป้องภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็ม ความสามารถ

๖. ต้องรักษาความลับของทางราชการ

๗. ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งในหน้าที่ ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย

๘. ต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน

๙. ต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้อง บอกถือว่าเป็นรายงานเท็จด้วย^{๑๗}

สรุปได้ว่า วินัย คือ กฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผน ที่สังคมกำหนดเพื่อเป็นแนวทางให้ สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตนอันจะนำมาซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยดีงามแก่สังคมโดยเฉพาะ

^{๑๗} กองวิชาการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี, (กรุงเทพมหานคร: วิชาชีพสรรจร จักัด, ๒๕๓๙), หน้า ๒-๗.

ข้าราชการตำรวจที่จะต้องปฏิบัติงาน ให้มีความรอบคอบระมัดระวัง กระทำการด้วยความไม่ประมาท ในการปฏิบัติงาน

๒. คุณธรรมตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามคุณธรรม ๔ ประการที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทไว้ ดังนี้

๑) การรักษาความซื่อสัตย์ ความจริงใจต่อตนเองที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็น ประโยชน์และเป็นธรรม

๒) การรู้จักข่มใจตนเองฝึกใจตนเองต่อตัวเองให้ประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัตย์ ความดีนั้น

๓) การอดทนอดกลั้น และอดออมที่จะไม่ประพฤติล่วงความสัตย์สุจริตไม่ว่าด้วยเหตุ ประการใด

๔) การรู้จักและวางความชั่ว ความทุจริตและรู้จักสละประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อ ประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง

คุณธรรม ๔ ประการนี้ ควรปลูกฝังและบำรุงให้เจริญงอกงามจะช่วยให้ประเทศชาติบังเกิด ความสงบสุข ความร่มเย็นและมีโอกาสที่จะปรับปรุงพัฒนาให้มั่นคง ก้าวหน้าต่อไปได้ดังประสงค์^{๑๘}

๒.๒.๑ คุณธรรมในความสำเร็จในการปฏิบัติงานและชีวิต ควรมีคุณสมบัติ ๕ ประการ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ไว้ดังนี้

๑) มีความสุจริต ความมีใจจริง ความตั้งใจ ความอุตสาหะอดทนและความเมตตา เสียสละ เป็นพื้นฐาน

๒) ต้องมีวิชาการความรู้ที่แม่นยำ ชำนาญ พร้อมทั้งฝีมือหรือความสามารถในเชิง ปฏิบัติเป็นเครื่องมือสำหรับประกอบการ

๓) จะต้องมีความอดทน ความยังคิดและพิจารณาญาณอันถ่องแท้รอบคอบ เป็นเครื่องมือ ควบคุมกำกับให้ดำเนินงานไปได้โดยถูกต้องเที่ยงตรงตามทิศทาง

๔) จะต้องมีความรู้ มีความสามารถประสานงานและสานประโยชน์กับผู้อื่นอย่าง กว้างขวาง

๕) จะต้องมีความฉลาดรู้ในเหตุในผล ในความผิดถูกชั่วดีในความพอเหมาะสมควรเป็น เครื่องตัดสินใจและสั่งการปฏิบัติงานทั้งมวลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ^{๑๙}

^{๑๘} พันตำรวจโทพดล เทียนเพิ่มพูน, “การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมสำหรับนักเรียนนายร้อยตำรวจ”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๔๖), หน้า๑๙-๒๐.

^{๑๙} พลตรีวิทยา งามกละ, คำสอนของพ่อ, (กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๔), หน้า ๕๑.

๒.๒.๒ คุณธรรมในการดำรงชีวิต

๑) ความซื่อสัตย์สุจริต ๒) ความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด ๓) ความจริงใจ
ต่อตนเองและผู้อื่น ๔) ความรับผิดชอบ ๕) การรักษาสาธารณสมบัติ ๖) การใช้เวลาว่างให้เป็น
ประโยชน์ ๗) การรักษาระเบียบวินัย ๘) การเคารพและปฏิบัติตามกฎหมาย ๙) ความสุภาพเรียบร้อย
๑๐) ความเสียสละ ๑๑) ความเมตตากรุณา ๑๒) ความเป็นผู้มีน้ำใจ ๑๓) ความสามัคคี ๑๔) ความ
รักชาติ ๑๕) ความเป็นผู้มีน้ำใจ ๑๖) ความยุติธรรม ๑๗) ความมีเหตุผล ๑๘) ความมีน้ำใจนักกีฬา
๑๙) ความกตัญญูกตเวที ๒๐) การเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ๒๑) การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี
๒๒) ความเชื่อมั่นในตนเอง ๒๓) ความมีสติ ๒๔) การรู้จักควบคุมตนเอง ๒๕) ความอดทน
๒๖) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ๒๗) ความเป็นผู้ยึดมั่นในศาสนา ๒๘) การประหยัดและออมทรัพย์
๒๙) ความเป็นผู้มีศีลธรรมประจำใจ ๓๐) ความเป็นผู้รักสงบ^{๒๐}

สรุปได้ว่า คุณธรรมตำรวจเป็นข้อบัญญัติที่สำคัญเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการ
ตำรวจที่ต้องยึดถือปฏิบัติในการทำงาน เพื่อตอบสนองคุณแทนเป็นข้าแผ่นดิน

๓. จริยธรรมของตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจประพฤติปฏิบัติตามคู่มือการศึกษาจริยธรรม
ของตำรวจมี ๑๐ อย่าง คือ

- ๑) น ลาภมูชา ไม่เห็นแต่จะได้ฝ่ายเดียว
- ๒) ยาจโยคตา ทำตนให้เป็นที่พึ่งของประชาชนได้
- ๓) น วสุยุดตา ไม่ใช่อำนาจข่มเหง กดขี่ รีดไถประชาชน
- ๔) ทุขัปปหานา บำบัดทุกข์
- ๕) สุขายนา บำรุงสุข
- ๖) วาจาเปยยัง รู้จักใช้วาจาที่นุ่มนวล ไม่ดูหมิ่นประชาชน
- ๗) นิวัตตา รู้จักถ่อมตน
- ๘) สมธัมมจารี ประพฤติตนเหมาะสมกับหน้าที่
- ๙) ปชาปิยมัตตา เป็นมิตรของประชาชน
- ๑๐) สัพเพสลัง สัจญตานิัง มีความสามัคคี ทำงานเป็นทีม

สามัคคีวุฒิสภา เพื่อความเจริญในหน้าที่การงานยิ่งๆ ขึ้นไป^{๒๑} และมาตรฐานทาง
จริยธรรมของตำรวจ โดยคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ได้กำหนดไว้ดังนี้

^{๒๐} กองบัญชาการศึกษา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, คู่มือเสริมสร้างการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและ
จรรยาบรรณของตำรวจ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๕๕), หน้า ๒๘-๒๙.

^{๒๑} ไสว มาลาทอง, คู่มือศึกษาจริยธรรม สำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา นักบริหาร นักปกครองและ
ประชาชนทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร: การศาสนา, ๒๕๔๒), หน้า ๒๒๔.

ข้อ ๑ ข้าราชการตำรวจต้องเคารพ ศรัทธาและยึดมั่นการปกครองระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) จงรักภักดีและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ พระราชินีและพระราชทายาทและไม่ยอมให้ผู้ใดล่วงละเมิด

(๒) สนับสนุนการเมืองประชาธิปไตยด้วยศรัทธา ความเป็นกลางทางการเมืองไม่เป็นผู้บริหาร หรือกรรมการพรรคการเมืองและไม่กระทำการใดๆ อันเป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่พรรคการเมือง หรือผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้งในระดับชาติและท้องถิ่น

ข้อ ๒ ข้าราชการตำรวจต้องเคารพสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและตามกฎหมายอื่นโดยเคร่งครัด โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อ ๓ ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ประชาชน ชุมชนและประเทศชาติเป็นสำคัญ ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว กระตือรือร้น รอบคอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ และเป็นธรรม

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ขยันหมั่นเพียร เสียสละใช้ปฏิภาณไหวพริบ กล้าหาญ

(๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความเต็มใจ ไม่ละทิ้งหน้าที่ ไม่หลีกเลี่ยงหรือปิดความรับผิดชอบ

(๔) ดูแลรักษาและใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัดคุ้มค่า โดยระมัดระวังมิให้เสียหายหรือสิ้นเปลืองเยี่ยงวิญญูชนจะพึงปฏิบัติต่อทรัพย์สินของตนเอง

(๕) รักษาความลับของทางราชการและความลับที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือจากประชาชนผู้มาติดต่อราชการ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในกระบวนการยุติธรรม หรือการตรวจสอบตามที่กฎหมาย กฎข้อบังคับกำหนด

ข้อ ๔ ข้าราชการตำรวจต้องมีจิตสำนึกของความเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์เพื่อให้ประชาชนศรัทธาและเชื่อมั่น ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) มีท่าทีเป็นมิตร มีมนุษยสัมพันธ์อันดีและมีความสุภาพอ่อนโยนต่อประชาชน ผู้รับบริการ รวมทั้งบริการประชาชนด้วยความเต็มใจ รวดเร็วและไม่เลือกปฏิบัติ

(๒) ปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน ไม่เบียดเบียน ไม่แสดงกิริยาหรือท่าทางไม่สุภาพ หรือไม่ให้เกียรติรวมทั้งไม่ใช้ถ้อยคำ กิริยา หรือท่าทาง ที่มีลักษณะหยาบคาย ดูหมิ่น หรือเหยียดหยามประชาชน

(๓) เอื้อเฟื้อ สงเคราะห์และช่วยเหลือประชาชนเมื่ออยู่ในฐานะที่จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือ หรือประสบเคราะห์จากอุบัติเหตุ การละเมิดกฎหมายหรือภัยอื่นๆ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ต้องสงสัย หรือผู้กระทำผิดกฎหมายหรือไม่

(๔) ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัด การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนที่ร้องขอ ต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและไม่ให้ข้อมูลข่าวสารอันเป็นเท็จแก่ประชาชน

ข้อ ๕ ข้าราชการตำรวจต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตและยึดมั่นในศีลธรรม โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเหนือประโยชน์ส่วนตน ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจ หรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจ หรือหน้าที่ของตนแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเอง หรือผู้อื่น

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจ หรือหน้าที่ หรือไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ตำแหน่งอำนาจ หรือหน้าที่ของตน ไปในทางจงใจ หรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ การใช้ดุลพินิจ หรือการกระทำของ ข้าราชการตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น อันเป็นผลให้การตัดสินใจ การใช้ดุลพินิจหรือการกระทำของผู้นั้น สูญเสียความเที่ยงธรรมและยุติธรรม

(๓) ไม่รับของขวัญนอกเหนือจากโอกาสและกาลตามประเพณีนิยมและของขวัญนั้นต้องมีมูลค่าตามที่คณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประกาศกำหนด เว้นแต่ญาติซึ่งให้โดยเสนหาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานานุรูป หรือการให้โดยธรรมจรรยา

(๔) ไม่ใช้เวลาราชการ หรือทรัพย์สินของราชการเพื่อธุรกิจ หรือประโยชน์ส่วนตน

(๕) ไม่ประกอบอาชีพเสริมซึ่งมีลักษณะเป็นผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม

(๖) ดำรงชีวิตส่วนตัวไม่ให้เกิดมลทินมัวหมองต่อตำแหน่งหน้าที่ ไม่ทำผิดกฎหมาย แม้เห็นว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ไม่หมกมุ่นในอบายมุขทั้งหลาย ไม่ฟุ้งเฟ้อ หลอแหลและใช้จ่ายประหยัดตามฐานะแห่งตน

ข้อ ๖ ข้าราชการตำรวจต้องภาคภูมิใจในวิชาชีพ กล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม เพื่อเกียรติศักดิ์และศักดิ์ศรีของความเป็นตำรวจ ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามครรลองของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างเคร่งครัด

(๒) ไม่สั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติการณ์ในสิ่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือขัดต่อคุณธรรมและศีลธรรม

(๓) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ตนรู้ หรือควรจะรู้ว่าไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในการนี้ให้ ทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อผู้บังคับบัญชาผู้สั่ง

(๔) ไม่เลียงกฎหมายใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องโหว่ของกฎหมายเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือทำให้สูญเสียความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรม

ข้อ ๗ ในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชา ข้าราชการตำรวจต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดี รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาและที่พึ่งของผู้ใต้บังคับบัญชา

(๒) หมั่นอบรมให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ ว่ากล่าวตักเตือนด้วยจิตเมตตาและให้ความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่

(๓) ปกครองบังคับบัญชาด้วยหลักการและเหตุผลที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นและไม่ลักความรับผิดชอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

(๔) ใช้หลักคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนอย่างเคร่งครัดและปราศจากความลำเอียง

ข้อ ๘ ในฐานะผู้ใต้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ข้าราชการตำรวจต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เคารพเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) รักษาวินัยและความสามัคคีในหมู่คณะ

(๓) ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้วยความสุภาพมีน้ำใจ รักใคร่สมานฉันท์และมีมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

(๔) อุทิศตนเอง ไม่หลีกเลี่ยง หรือเกี่ยงงาน ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความสำเร็จของงานและชื่อเสียงของหน่วยเป็นที่ตั้ง

ข้อ ๙ ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติตามค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ดังนี้

(๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

(๒) รักษาวินัยและความสามัคคีในหมู่คณะ

(๓) ปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานด้วยความสุภาพมีน้ำใจ รักใคร่สมานฉันท์และมีมนุษยสัมพันธ์ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

(๔) อุทิศตนเอง ไม่หลีกเลี่ยง หรือเกี่ยงงาน ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความสำเร็จของงานและชื่อเสียงของหน่วยเป็นที่ตั้ง

ข้อ ๑๐ ข้าราชการตำรวจต้องปฏิบัติตามค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดินกำหนด ดังนี้

(๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม

- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริตและรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัยและไม่เลือกปฏิบัติ
- (๕) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้องและไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
- (๖) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้
- (๗) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร^{๒๒}

สรุปได้ว่า ข้าราชการตำรวจทุกนายจำเป็นจะต้องพึงยึดถือประพฤติปฏิบัติจริยธรรมตำรวจ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพและประยุตต์ใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่

๔. จรรยาบรรณของตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจยึดเหนี่ยวควบคุมความประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานทางจรรยาบรรณตำรวจ โดยคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ได้กำหนดไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ข้าราชการตำรวจจะต้องสำนึกในการให้บริการประชาชนด้านอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและสิทธิมนุษยชน เพื่อให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นและศรัทธา ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการร้องทุกข์ กล่าวโทษ ขออนุญาต ขอข้อมูล ข่าวสาร หรือติดต่อราชการอื่น ด้วยความเต็มใจ เป็นมิตร ไม่เลือกปฏิบัติและรวดเร็ว เพื่อให้ประชาชนเสียสิทธิ หรือเสรีภาพตามกฎหมาย

(๒) สุภาพ อ่อนน้อมและให้เกียรติประชาชนเพื่อให้เกิดความน่าเคารพยำเกรง ไม่ใช้ถ้อยคำ กิริยา หรือท่าทาง ที่มีลักษณะหยาบคามาประชาชน

(๓) ในขณะปฏิบัติหน้าที่ ต้องดำรงตนให้อยู่ในภาพที่พร้อมและเหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความน่าเชื่อถือและน่าไว้วางใจ

(๔) พกพาอาวุธตามระเบียบแบบแผน ไม่จับ หรือถืออาวุธ หรือเล็งอาวุธไปยังบุคคล โดยปราศจากเหตุอันสมควร

(๕) พกพาเอกสาร หรือตามประจำตัวและแสดงเอกสาร หรือตราประจำตัวเมื่อมีบุคคลร้องขอ

ข้อ ๒ เมื่อเข้าจับกุม หรือระงับการกระทำผิด ข้าราชการตำรวจต้องยึดถือและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างเคร่งครัด จึงต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

^{๒๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๖-๑๑.

(๑) แสดงถึงการอุทิศตนและจิตใจให้แก่การปฏิบัติหน้าที่อย่างกล้าหาญและมีสติปัญญา

(๒) ยืนหยัดเจตนารมณ์ในการรักษากฎหมายให้ถึงที่สุดและดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้กระทำความผิด ทั้งนี้ให้ระลึกเสมอว่า การใช้กฎหมายจะต้องคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมด้วย

(๓) ไม่ใช้มาตรการรุนแรง เว้นแต่การใช้มาตรการปกติแล้วไม่เพียงพอที่จะหยุดยั้งผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องสงสัยได้

ข้อ ๓ ข้าราชการตำรวจต้องตระหนักว่า การใช้อาวุธ กำลังหรือความรุนแรง เป็นมาตรการที่รุนแรงที่สุด ข้าราชการตำรวจอาจใช้อาวุธ กำลัง หรือความรุนแรงได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นภายใต้กรอบของกฎหมายและระเบียบแบบแผน หรือเมื่อผู้กระทำความผิด หรือผู้ต้องสงสัยใช้อาวุธต่อสู้ขัดขวางการจับกุม หรือเพื่อช่วยบุคคลอื่นที่อยู่ในอันตรายต่อชีวิต

ข้อ ๔ ในการรวบรวมพยานหลักฐาน การสืบสวน การสอบปากคำ หรือการซักถามผู้กระทำความผิด ผู้ต้องหา ผู้ที่อยู่ในความควบคุมตามกฎหมาย ผู้เสียหาย ผู้รู้เห็นเหตุการณ์ หรือบุคคลอื่น ข้าราชการตำรวจต้องแสดงความเป็นมืออาชีพโดยใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาการตำรวจ รวมทั้งใช้ปฏิภาณไหวพริบและสติปัญญา เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและธำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ไม่ทำการทารุณ หรือทารุณกรรมต่อบุคคล หรือต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลนั้น

(๒) ไม่ใช้ จ้าง วาน หรือยุยงส่งเสริม หรือปล่อยปละละเลยให้มีการทารุณ หรือทารุณกรรมต่อบุคคล หรือต่อบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลนั้น

(๓) ไม่กระทำการข่มขู่ หรือรังควาน หรือไม่ใช้อำนาจที่มีชอบ หรือแนะนำเลี้ยมสอนบุคคลให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ หรือปรับปรำผู้อื่น

(๔) ไม่กักขัง หรือหน่วงเหนี่ยวบุคคลที่ยังไม่ได้ถูกจับกุมตามกฎหมาย เพื่อการสอบปากคำ

(๕) ไม่ใช้อำนาจที่มีชอบเพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐาน

ข้อ ๕ ข้าราชการตำรวจต้องควบคุมดูแลบุคคลที่อยู่ในการควบคุมของตนอย่างเคร่งครัดตามกฎหมายและมีมนุษยธรรม ซึ่งต้องประพฤติปฏิบัติ ดังนี้

(๑) ไม่ผ่อนปรนให้บุคคลนั้นมีสิทธิ หรือได้ประโยชน์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแบบแผน

(๒) ไม่รบกวนการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลกับทนายความตามสิทธิแห่งกฎหมาย

(๓) จัดให้บุคคลได้รับการรักษาพยาบาล หรือการดูแลทางการแพทย์ตามสมควรแก่กรณีเมื่อบุคคลนั้นมีอาการเจ็บป่วย หรือร้องขอ

(๔) ไม่ควบคุมเด็กและเยาวชนร่วมกับผู้กระทำความผิดที่เป็นผู้ใหญ่ หรือไม่คุมขังผู้หญิงร่วมกับผู้ชาย เว้นแต่เป็นกรณีที่มีกฎหมายและระเบียบแบบแผนอนุญาต

ข้อ ๖ ข้อมูลข่าวสารที่ข้าราชการตำรวจได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อ ๔ หรือจากการปฏิบัติหน้าที่อื่น ข้าราชการตำรวจจะต้องรักษาข้อมูลข่าวสารนั้นเป็นความลับอย่างเคร่งครัดเพราะอาจเป็นอันตรายต่อผลประโยชน์ หรือชื่อเสียงของบุคคล หรืออาจเป็นคุณ หรือเป็นโทษทั้งต่อผู้เสียหาย หรือผู้กระทำความผิด

ข้าราชการตำรวจจะเปิดเผยข้อมูลนั้นได้ต่อเมื่อมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ หรือเพื่อประโยชน์ในราชการตำรวจที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือเพื่อการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมเท่านั้น^{๒๓}

สรุปได้ว่า ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องยึดเหนี่ยวจรรยาบรรณตำรวจ เพื่อควบคุมความประพฤติในการประกอบอาชีพให้มีประสิทธิภาพ เป็นคนดีในการบริการวิชาชีพ มีเกียรติศักดิ์ศรี

๕. อุดมคติตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจพึงยึดถืออุดมคติของตำรวจ ๙ ประการ เป็นแนวทางชี้นำการประพฤติและปฏิบัติหน้าที่ เพื่อบรรลุถึงปณิธานของการเป็นผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ ได้แก่ เคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่ กรณุปราณีต่อประชาชน อดทนต่อความเจ็บใจไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก ไม่มักมากในลาภผล มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อปวงชนดำรงตนให้ยุติธรรมกระทำการด้วยปัญญา รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต โดยมีความหมาย ดังนี้คือ

๑) ด้วยจิตสำนึกนั้น ต้องเคารพเอื้อเฟื้อต่อหน้าที่ หมายความว่า มีความสำนึกในหน้าที่ อยู่เสมอว่า หน้าที่ของตำรวจที่สำคัญคือการเป็นผู้รับใช้ประชาชน การปฏิบัติตนในฐานะผู้รับใช้ประชาชนมีมารยาทที่ดี มีความอ่อนน้อมถ่อมตนด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างใดๆ

๒) กรณุปราณีต่อประชาชน หมายความว่า นอกจากตำรวจจะต้องมีความสำนึกกว่าเป็นผู้รับใช้ประชาชนแล้ว ตำรวจยังมิในฐานะผู้บำบัดทุกข์ บำรุงสุขและช่วยเหลือประชาชนอีกด้วยจึงต้องเป็นผู้มีจิตใจเมตตากรุณาต่อประชาชนอย่างแท้จริงเห็นความทุกข์ของประชาชนเป็นเสมือนความทุกข์ของตนเอง หรือญาติพี่น้องให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจโดยไม่เลือกฐานะ เชื้อชาติ ศาสนา ฯลฯ โดยไม่หวังผลตอบแทนอย่างใดๆ

๓) อดทนต่อความเจ็บใจ หมายความว่า ตำรวจจะต้องฝึกตนให้มีความอดทนอยู่เสมอ รู้จักควบคุมจิตใจและอารมณ์ เพื่อที่จะไม่แสดงกริยามารยาท หรือวาจาที่ไม่สมควรต่อประชาชนเป็นอันขาดถึงแม้จะถูกกระทบกระทั่งทักปับคั่นจากประชาชนด้วยกริยาวาจา หรือด้วยประการใดๆ ก็ตามจะต้องมีความเข้าใจเป็นธรรมดาว่า ประชาชนย่อมจะต้องเอาแต่ใจของเขาเป็นธรรมดา ตำรวจมีหน้าที่ที่จะต้องสนองความต้องการของประชาชนเพื่อให้ได้รับความพอใจจนสุดความสามารถโดยไม่คิด

^{๒๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๓-๒๖.

โกรธแต่มีความยิ้มแย้มแจ่มใสจะต้องเป็นผู้สำรวจความบกพร่องของตัวเองในการติดต่อกับประชาชน อยู่เสมอและหมั่นปรับปรุงแก้ไขตนเองแทนที่จะไปถือโทษโกรธผู้อื่น

๔) ไม่หวั่นไหวต่อความยากลำบาก หมายความว่า ไม่เป็นผู้ที่รับแต่ความสะดวกสบาย เป็นผู้ที่มีความอดทนหนักเอาเบาสู้อย่างไม่หลีกเลี่ยงการงานเป็นผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็ง ร่างกายแข็งแรงพร้อม และสามารถเผชิญอุปสรรคในการทำงานได้ ไม่ว่าจะยากลำบาก หรือมีอันตรายปานใด ดังนั้นตำรวจ จึงต้องฝึกปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีจิตใจเข้มแข็ง

๕) ไม่มักมากในลาภผล หมายความว่า ตำรวจเป็นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการจับกุม ผู้กระทำความผิดจึงอาจใช้อำนาจหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบได้โดยง่ายทำให้เกิดความเดือดร้อนแก่ประชาชนและเสียหายแก่ราชการ ตำรวจจึงต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็ง มีความละเอียด และเกรงกลัวต่อบาปไม่ยอมรับอาภิสินบนต่างๆ ซึ่งจะทำให้เช่นนั้นได้ก็จะต้องเป็นผู้ที่รู้จักว่าสิ่งใดเป็น ความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต รู้จักที่จะมีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ประหยัด รู้จักคำว่า “พอ” ไม่ฟุ้งเฟ้อไปตามสภาพแวดล้อมของสังคม ไม่สร้างความจำเป็นขึ้น ให้เกิด “พอดี” หรือเกิดรายได้ ไม่ ทะเยอทะยานอยากที่จะเป็นคนร่ำรวยอย่างคนอื่นเขาจนต้องทุจริตหรืออันอาจเป็นที่มาแห่งการทุจริต เป็นผู้ที่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้โดยไม่หวังสินจ้างรางวัล หรือผลตอบแทนหรือทุจริต ต่อหน้าที่ ดังนั้น ตำรวจจึงต้องฝึกปฏิบัติตนให้มีความซื่อสัตย์ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย รู้จักพอใจ ในสิ่งที่ตนมีอยู่แล้ว

๖) มุ่งบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อปวงชน หมายความว่า เป็นผู้ที่จะทำการใดๆ ย่อมนึกถึงประชาชนเป็นใหญ่ ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ กระตือรือร้นอย่างสุดจิตสุดใจ โดยไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก หรือลาภผลใดๆ ถ้าเห็นว่าการกระทำนั้นๆ จะเป็นประโยชน์ แก่ประชาชน เช่น การบรรเทาสาธารณภัย หรือการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ไม่ว่าจะ ด้วยเรื่องใดๆ แม้ว่าจะไม่ใช่หน้าที่ก็ตาม ดังนั้น ตำรวจจึงต้องฝึกตนให้เคยชินต่อการรับใช้ช่วยเหลือ ผู้อื่นจนเป็นนิสัย

๗) ดำรงให้ยุติธรรม หมายความว่า ตำรวจมีหน้าที่ในการยังความเป็นธรรมให้เกิดขึ้นใน สังคมและมีหน้าที่ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดและปกป้องคนดีให้ปลอดภัยจากการถูกกดขี่ เบียดเบียน หรือข่มเหงรังแก ตำรวจจึงต้องอยู่ข้างฝ่ายถูกต้อง หรือเป็นธรรมเสมอ ไม่อยู่ข้างฝ่ายไม่ ถูกต้อง หรืออธรรม ดังนั้น ตำรวจจึงต้องเป็นผู้ที่สร้างยุติธรรมให้เกิดขึ้นด้วยความฉลาดวิริยะอุสาหะ โดยปราศจาก ความลำเอียง ไม่ว่าจะลำเอียงเพราะรัก เพราะโกรธ เพราะกลัว หรือเพราะหลง หรือลำเอียง เพราะลาภ ยศ สรรเสริญ สุข ใดๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น ตำรวจจึงต้องฝึกตนให้มีความเที่ยงธรรม รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราไม่มีพวกเขา หรือพวกเรามีแต่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๘) กระทำการด้วยปัญญา หมายความว่า เป็นผู้รู้ดี รู้ชั่ว รู้การอันควรและไม่ควร อันใดเป็นอุดมคติอันสูงสุดและปัญญาด้วยการได้ยินได้ฟังมาด้วยความคิดไตร่ตรองและด้วยการปฏิบัติ

ด้วยตนเองจนรู้แจ้งเห็นจริงว่า สิ่งใดดีมีประโยชน์ต่อตนเองและต่อประชาชนความกระทำหรือสิ่งใดไม่มีประโยชน์ หรือมีโทษควรเว้น ทั้งนี้ด้วยปัญญาเห็นแจ้งจริงเอง ด้วยความเต็มใจไม่ได้กระทำด้วยความฝืนใจ หรือถูกบังคับหรือจูงใจแต่อย่างใด ดังนี้ ตำรวจจึงต้องฝึกตนให้เป็นผู้แสวงหาความจริง ความดีและความงาม เพื่อนำมาใช้เป็นหลัก หรือแนวคิดอย่างมีเหตุผล ในการครองตนและครองงาน

๙) รักษาความไม่ประมาทเสมอชีวิต หมายความว่า เป็นผู้ที่มีสติรู้ตัวอยู่เสมอไม่ประมาท เลินเล่อและมีความรอบคอบในการทำงานเป็นผู้ไม่ประมาทแม้แต่ความบกพร่อง หรือความผิดเล็กๆ น้อยๆ และเป็นผู้มีปัญญาความสามารถที่จะเห็นและแก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาตนเองไปสู่ความดี เป็นผู้ที่ไม่เห็นคุณค่าแห่งเวลาใช้เวลาไปในสิ่งที่เป็นสาระแก่นสารรู้จักใช้แรงเงินแรงกายแรงปัญญาไปในทางที่เป็นประโยชน์สูงสุดและสิ้นเปลืองน้อยที่สุดอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนเร่งในการสร้างสรรค์ คุณงามความดีและอุดมการณ์ให้เกิดขึ้นในสังคมให้จงได้ ดังนั้น ตำรวจจึงต้องฝึกตนให้รู้จักควบคุม จิตใจและอารมณ์ รู้ตัวอยู่เสมอ ตั้งมั่นอยู่ในเหตุผล^{๒๔}

สรุปได้ว่า ตำรวจต้องทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ตามหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของตำรวจทั้ง ๙ ประการ คือ เป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติในด้านการครองตน ได้แก่ การมีความประพฤติและการปฏิบัติ ส่วนตัวประกอบไปด้วยคุณธรรมที่ควรแก่การยกย่อง การครองตน ได้แก่ การมีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและการครองงาน ได้แก่ การมีความสามารถปฏิบัติในหน้าที่และงานที่ได้รับ มอบหมายได้เป็นอย่างดี

๖. ค่านิยมของตำรวจ ให้ข้าราชการตำรวจยึดถือและปฏิบัติตามค่านิยมของตำรวจมีอยู่ ๕ ประการ ตามที่รัฐบาลได้ประกาศไว้ ดังนี้

- ๑) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร
- ๒) การประหยัดและออม
- ๓) การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- ๔) การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา
- ๕) ความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์^{๒๕}

สรุปได้ว่า ข้าราชการตำรวจทุกคน จำเป็นยึดถือประพฤติปฏิบัติตามคุณประโยชน์ เพื่อการ ดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานให้หน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

^{๒๔} ร้อยตำรวจโททองอาจ ทราญทอง และร้อยตำรวจโทชัยวัฒน์ โลหะเวช, จริยธรรมหลักสูตรนักเรียนพล ตำรวจ, (กองบัญชาการศึกษา: โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๓๑), หน้า๑/๗-๑/๑๐.

^{๒๕} พันตำรวจเอก (พิเศษ) รศ.ดร. เกียรติพงษ์ มีเพียร, คุณธรรมและจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็น พนักงานสอบสวน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๔๕), หน้า ๗๗-๗๘.

๒.๓ ปัญหาในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจสถานีตำรวจนครบาลสายไหม มีปัญหาและอุปสรรคโดยผู้วิจัยศึกษาปัญหาด้วยวิธีการรวบรวมเรื่องจากผู้เคยใช้บริการ สัมภาษณ์ผู้ที่มาใช้บริการ และจากการสัมภาษณ์ข้าราชการตำรวจทั้งผู้ปฏิบัติและระดับผู้บังคับบัญชา พบปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมประสิทธิภาพของข้าราชการตำรวจ ดังนี้

๑. ปัญหาโครงสร้างการบริหาร อันเนื่องมาจากลักษณะการบริหารจัดการองค์กรเป็นลักษณะรวมอำนาจอยู่ศูนย์กลาง อยู่ที่ผู้บริหารระดับสูง เกิดการวิ่งเต้นใช้เส้นสายเพื่อเลื่อนยศเลื่อนตำแหน่ง การละเลยการใช้ระบบคุณธรรมในการบริหารงาน สภาพปัญหานี้มีความชัดเจนและเป็นที่กล่าวกันอย่างแพร่หลายในสังคมในเรื่องการแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่ง และอาจเป็นที่มาของการทุจริตประพฤติไม่ชอบ ทำให้ข้าราชการตำรวจที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงเกิดการแตกความสามัคคีแยกเป็นพรรคเป็นพวกนำไปสู่ปัญหาการใช้อิทธิพลในองค์กร

๒. ผู้บังคับบัญชาระดับสูงไม่เล็งเห็นความสำคัญของผู้ใต้บังคับบัญชา เนื่องจากพื้นที่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจ มีปัญหาในพื้นที่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติงานหนักอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่ผู้บังคับบัญชาระดับสูงไม่เคยมีการสลับสับเปลี่ยน เจ้าหน้าที่ตำรวจไปยังงานที่ต้องการ หรือสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ยังงานที่ไม่ต้องการจึงทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนเกิดความกดดัน มีความเครียดสะสม และขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

๓. การขาดทักษะในการบริหารจัดการ ปัจจุบันข้าราชการตำรวจยังขาดทักษะในการบริหารจัดการเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีการโยกย้ายตำแหน่งบ่อยครั้ง จึงทำให้ไม่มีผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญประจำอยู่ในพื้นที่ รวมถึงเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานอยู่เป็นประจำโดยส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับการพัฒนาหรือทบทวนองค์ความรู้ด้านงานที่ตนปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

๔. ปัญหาด้านงบประมาณ งานตามโครงการต่างๆ ของสถานีตำรวจมีจำนวนมาก แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่าสัดส่วนงบประมาณด้านการปฏิบัติตามโครงการมีน้อย หรือบางโครงการก็ไม่มีงบประมาณเลยทำให้ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างหรือจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ที่จะมาช่วยสนับสนุนโครงการให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๕. ปัญหาด้านเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ปัจจุบันสถานีตำรวจแต่ละแห่งมีปัญหาขาดแคลนเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เช่น เครื่องตรวจจับความเร็ว เครื่องตรวจวัดแอลกอฮอล์ (ความเมา) อุปกรณ์พื้นที่ในการตั้งจุดตรวจ ป้ายจุดตรวจ กรวยยาง เสื้อสะท้อนแสง เป็นต้น ส่งผลทำให้ปัจจุบันอุปกรณ์เกือบทั้งหมดส่วนใหญ่จะจ่ายเงินส่วนตัวหรือได้มาจากการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เช่น บริษัทประกันภัย ภาคเอกชน องค์การส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๖. ปัญหาด้านเทคโนโลยี ปัจจุบันเทคโนโลยีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่นำมาใช้ในการบริหารจัดการคือ ใช้กล้อง CCTV ที่ติดตั้งประจำสี่แยก ที่เป็นของกรุงเทพมหานคร ซึ่งปัญหาที่พบมากในปัจจุบันก็คือ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจติดต่อประสานงานหรือทำหนังสือเพื่อขอข้อมูลจากกล้อง CCTV ของกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร ประกอบกับกล้อง CCTV ที่ใช้ประจำตามสี่แยก ก็มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ จึงทำให้ไม่สามารถขยายภาพเพื่อตรวจสอบให้เห็นการกระทำผิดได้อย่างชัดเจน

๗. การกิจที่ไม่ใช่ภารกิจหลักของตำรวจมีมาก นอกจากอำนาจหน้าที่ของตำรวจตามกฎหมายกำหนดเป็นหน้าที่หลักมีอย่างกว้างขวางแล้ว ตำรวจยังมีภารกิจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ของสังคมเกือบทุกด้าน ส่งผลให้เกิดปัญหากำลังพลขาดแคลนและยังต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน จึงทำให้เกิดปัญหาด้านงบประมาณอีกด้วย ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ

๘. ขาดองค์ความรู้ที่ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ เนื่องจากข้อมูลที่เป็นองค์ความรู้ด้านวิชาชีพยังขาดการบริหารจัดการทำให้ข้าราชการตำรวจระดับปฏิบัติเข้าถึงข้อมูลได้ยาก ส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจขาดความรู้จากที่ได้รับการอบรม แต่จะปฏิบัติเป็นธรรมเนียมต่อกันมา

๙. ขาดการปลูกฝังความคิดในเชิงวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและความคิดในเชิงระบบว่างานตำรวจเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรม ทำให้ขาดการปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมอื่น

๑๐. ตำรวจในฐานะผู้ปฏิบัติงานบังคับใช้กฎหมายบางส่วนไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ทำให้ประชาชนไม่ได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสมจากกระบวนการยุติธรรมเบื้องต้น

๑๑. การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจอิงกับอำนาจนิยม งานสืบสวนสอบสวนของตำรวจยังมุ่งประสิทธิภาพของการป้องกันปราบปรามเน้นการจับกุม อีกทั้งยังขาดการถ่วงดุลจากองค์กรภายนอกหรือประชาชนที่คอยถ่วงดุลหรือตรวจสอบขั้นตอนและวิธีการต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการละเมิดต่อประชาชนบ่อยครั้ง

๑๒. เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดองค์ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้านบังคับใช้กฎหมายตามหน้าที่ เนื่องจากในปัจจุบันข้าราชการตำรวจสามารถได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายให้รับตำแหน่งในสายงานอื่นได้ทุกตำแหน่ง เมื่อมีการแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ไม่ตรงกับสายงานจึงทำให้กลายเป็นผู้ขาดความรู้ในตำแหน่งเฉพาะนั้น

๑๓. การขาดจิตวิญญาณและรักในการทำงาน ปัญหาเจ้าหน้าที่ตำรวจบางคนไม่มีจิตวิญญาณและรักในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น แต่จะไม่มีการขับเคลื่อนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๑๔. ตำรวจมองข้ามบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน บทบาทของประชาชนในการร่วมทำงานแบบเท่าเทียมหรือหุ้นส่วนกัน ทั้งที่จริงแล้วประชาชนและชุมชนคือกำลังสำคัญในการป้องกันความปลอดภัยในชุมชน ตลอดจนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ แต่ข้าราชการตำรวจส่วนมากมักมองว่าประชาชนเป็นแค่ผู้หน้าที่เพียงให้ข้อมูลเมื่อตำรวจต้องการเท่านั้น อันอาจเนื่องมาจากค่านิยมของการรับราชการตำรวจในสังคมไทย คือผู้มีอำนาจจากระบบบริหารงานตำรวจที่มีแบบลักษณะกึ่งทหาร อาจทำให้เกิดทัศนคติที่เป็นชนชั้นทางสังคม ลักษณะแบบชนชั้นปกครอง ไม่ใช่ลักษณะการให้บริการประชาชน

๑๕. ปัญหาด้านความร่วมมือกับภาคประชาชนและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องอื่นๆ การขาดความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหา อันเนื่องมาจากการตำรวจยังมีแนวคิดเรื่องมาตรการตั้งรับมากกว่าการรุก และอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิด ที่ว่า “อาชญากรรมเป็นปัญหาของตำรวจที่จะต้องแก้ไขแต่เพียงหน่วยเดียว” จึงทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังมีความรู้สึกห่างเหินจากตำรวจ พวกเขากันเพิกเฉยไม่สนใจไม่ให้ความร่วมมือและไม่สนับสนุนกิจการของตำรวจเท่าที่ควร โดยถือว่าไม่ใช่ธุระหรือไม่ใช่หน้าที่ นอกเสียจากว่าอาชญากรรม หรือปัญหาต่าง ๆ จะได้เกิดขึ้นกับคนที่ตนรู้จักเท่านั้น ด้วยเหตุนี้ การข่าวหรือข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับที่หลบซ่อน หรือแหล่งมั่วสุม ตลอดจนแผนการก่ออาชญากรรมของคนร้ายยังไม่เพียงพอที่จะทำให้การสืบสวนจับกุม หรือการป้องกันปราบปรามของตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จึงส่งผลให้การป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมตามภารกิจและความรับผิดชอบของตำรวจ ไม่สามารถจะลดลงจนถึงระดับที่สังคมยอมรับได้

๑๖. ตำรวจเป็นผู้ที่กระทำผิดกฎหมายเสียเอง หรือให้ความร่วมมือ หรือสนับสนุนผู้กระทำผิด เช่น การค้ายาเสพติด ปล้นทรัพย์ กรรโชกทรัพย์ มั่วสุมเล่นการพนัน คุมบ่อนคุมช่องกระทำผิดกฎหมายจรรยาบรรณ เสพสุราจนไม่สามารถครองสติได้ เป็นต้น

๑๗. ตำรวจใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขตของกฎหมาย หรือใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ในเชิงกดขี่ข่มเหงประชาชน เช่น การแก่งัดจับเพราะบันดาลโทสะ หรือใช้อำนาจหน้าที่เกินขอบเขตเพราะหวังผลงาน หรือความดีความชอบ เป็นต้น

๑๘. ตำรวจใช้กิริยาวาจาที่ไม่สุภาพต่อประชาชน ใช้กิริยาวาจาที่ไม่สมควร เช่น แสดงกิริยาเบ่งกับประชาชน พุดจาหยาบคาย ดูถูกประชาชน หรือใช้วาจาที่ไม่สมควร ตำรวจไม่ให้การต้อนรับแก่ประชาชนด้วยความเต็มอกเต็มใจ ไม่กระตือรือร้น และไม่อ่อนน้อมถ่อมตน และไม่ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความกระตือรือร้น

จากการศึกษาสามารถสรุปปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ สรุปได้ ๔ ประเด็น ดังนี้

(๑) ปัญหาการละเลยการใช้ระบบคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

สาเหตุเนื่องมาจากความเชื่อถือในประเพณีดั้งเดิมของไทย มีลักษณะสนับสนุนเป็นระบบอุปถัมภ์ ทำให้ระบบราชการไทยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จะเกิดมีการเล่นพรรคเล่นพวก การช่วยเหลือผู้ที่เป็นพวกพ้องและ/หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่ให้ผลประโยชน์แก่กันโดยมิชอบ

(๒) ปัญหาการขาดจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

สาเหตุเนื่องจากขบวนการสรรหาคนที่จะมารับราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดมาตรฐานในวิชาชีพทำให้มีการล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความยุติธรรม ขาดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละสายงาน โดยเฉพาะในมุมมองของตำรวจบางคนยังมองประชาชนว่าอยู่ในสภาพที่ด้อยกว่า ไม่มองว่าตัวตำรวจเองมีหน้าที่รับใช้ประชาชน ปัญหาเหล่านี้ ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ

(๓) ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่บริการประชาชน

สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดขึ้นจากการที่ตำรวจยึดติดกับแนวคิดหลักการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ในรูปแบบของการบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิยม ทำให้ตำรวจเกิดวัฒนธรรมใหม่เป็นวัฒนธรรมการแสดงออกถึงการใช้กำลัง มีการบังคับบัญชาที่คล้ายทหาร เน้นการควบคุม สั่งการ ซึ่งเป็นการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมกันแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่บางครั้งมีปัญหา จนในบางครั้งกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมและส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเอง

(๔) ปัญหาพฤติกรรมของข้าราชการตำรวจ

อันสืบเนื่องจากสถานีตำรวจมีลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชน ทั้งกฎหมายเปิดช่องให้ข้าราชการตำรวจมีโอกาสได้รับมอบหมาย ภารกิจที่สำคัญหลากหลาย สังคมจึงให้ความสนใจการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ เพราะการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ประกอบกับภาระหน้าที่ล้นหลามต่อการแสวงหาผลประโยชน์ทำให้ที่ผ่านมามีเสียงสะท้อนจากสาธารณชนในเรื่องของมาตรฐานและความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ ตำรวจบางคนยังขาดความเชื่อมั่นเมื่อเจองานหนักในชุมชน ตำรวจยังจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเต็มที่ในงานที่มอบหมายในชุมชนที่ชำนาญการ ตำรวจบางคนยังทะเลาะกัน เพราะควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ลืมตัวด้วยความโกรธ ตำรวจบางคนยังไม่มีจิตใจที่สุขุมรอบคอบพอ เป็นผลให้ได้รับอุบัติเหตุในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ ตำรวจยังจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมด้านความรู้เรื่องการพัฒนาให้มากกว่านี้ กติกา มารยาท และกระบวนการฝึกฝน เป็นผลให้ไม่ได้รับความเชื่อมั่น ศรัทธาจากประชาชนเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุประการหนึ่งมาจากข้าราชการตำรวจบางคน ที่ตกอยู่ในอำนาจความยั่วยุทางกามคุณ ในลักษณะค่านิยมในการบริโภควัตถุ จึงเกิดความประมาทหลงเพลินในความสุขจนมองข้ามความสำคัญในการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับจิตใจให้เกิดคุณธรรม

๒.๔ สรุป

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ หมายถึงการที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ปรับปรุง เกื้อหนุน ช่วยเหลือสนับสนุนให้การปฏิบัติงานด้านต่างๆ ดีขึ้น เพื่อให้ข้าราชการตำรวจมีความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน เป็นงานที่ข้าราชการตำรวจได้รับมอบหมาย โดยที่ข้าราชการตำรวจต้องมีความสามารถและทุ่มเทรวมถึงมีทักษะในงานดังกล่าว และทั้งหมดกระทำภายใต้ข้อกำหนดต่าง ๆ ที่องค์กรนั้นๆ วางไว้ ก็จะส่งผลให้งานดังกล่าวที่ได้รับมอบหมายแล้วเสร็จก่อให้เกิดประสิทธิภาพของงานตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ที่มุ่งเน้นไปที่ ผลลัพธ์ ความมีประสิทธิภาพ และการมีมาตรฐาน โดยแนวคิดการบริหารจัดการที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารองค์กรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจเกิดขึ้นโดยมีที่มาจากเหตุสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี การเมือง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้นำมาซึ่งผลกระทบต่อความมั่นคง ปัญหาอาชญากรรมและความไร้ระเบียบต่างๆ อีกทั้งสาเหตุจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ทั้งทางด้านการบริหารทั่วไป บริหารบุคคล บริหารงบประมาณ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ รวมไปถึงการประพฤติปฏิบัติตนของข้าราชการตำรวจ ตลอดจนมีมาตรการส่งเสริมการพัฒนาที่ให้แนวทางปฏิบัติ ที่เป็นระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และกฎหมายต่างๆ ที่สนับสนุนให้มีการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ โดยมีจุดมุ่งหมายให้การบริหารราชการเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการส่งเสริมประสิทธิภาพบริหารจัดการ ด้วยการยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติการหลักเพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาล โดยมีเป้าประสงค์เพื่อให้ภารกิจที่ได้รับมอบหมายเกิดผลสัมฤทธิ์ ลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน มีระบบและกระบวนการที่ตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ มีเทคโนโลยี อุปกรณ์ และเครื่องมือพิเศษ รวมทั้งระบบสารสนเทศอัจฉริยะ ส่งเสริมให้มีการพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน โดยมีเป้าประสงค์เพื่อต้องการให้สังคมและประชาชนเชื่อมั่นต่อองค์การตำรวจ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ มีกระบวนการที่โปร่งใสมีมาตรฐาน บุคลากรและหน่วยงานมีคุณธรรม ยุทธูปการณ์ ยานพาหนะ เครื่องมือ เครื่องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ โดยมีเป้าประสงค์เพื่อต้องการการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐ และภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการมีความเข้มแข็ง การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและภาคเอกชน ที่เข้ามามีส่วนร่วมใน

การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการมีความพึงพอใจ กฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง และ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่ายภาครัฐและ ภาคเอกชน หน่วยงานและบุคลากรนำแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน เครือข่าย ภาครัฐ และ ภาคเอกชนมาใช้ในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและให้บริการ ประชาชน ส่งเสริมให้มีการสร้างความ เข้มแข็งในการบริหาร โดยมีเป้าประสงค์เพื่อการบริหารโดยยึดหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องและประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ข้าราชการตำรวจมีสมรรถนะสูงในการปฏิบัติ หน้าที่ และนำระบบเทคโนโลยี มาใช้ในการบริหารจัดการ ทั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนองค์การไปสู่การเป็น ตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ โดยจัดตั้งโครงการสถานีตำรวจเพื่อ ประชาชนขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนได้มีกิจกรรมร่วมกันและให้ประชาชนได้เข้าถึงการ ให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหารงานของ สถานีตำรวจมีการปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการบริหารให้เข้ายุคสมัยที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้ผู้บริหาร มีวิสัยทัศน์ มีการวางแผนการบริหารและพร้อมจะเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารให้เกิดประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผลต่อองค์กรสวนรวม ปรับปรุงภารกิจให้เกิดความคล่องตัวกับการปรับปรุงและการ บริหารองค์กร ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้เล็กลง แต่เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการ ทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ การส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้บริการของตำรวจสามารถที่จะสร้าง ภาพพจน์การให้บริการให้ได้มาตรฐานตามนโยบายสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การส่งเสริม ประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านอำนวยความยุติธรรมซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินคดีให้มีการ คຸ້ມครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลขั้นพื้นฐานตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ พนักงาน สอบสวนพึงระลึกทำการคຸ້ມครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ให้เกิดความยุติธรรมแก่ประชาชน ตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านการรักษา ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีการบริหารจัดการในเชิงรุก วิเคราะห์หาความเสี่ยง แล้วดำเนิน มาตรการลดและควบคุมความเสี่ยงให้น้อยที่สุด รวมถึงดำเนินการด้านความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ ให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ พัฒนาทักษะ และปลูกจิตสำนึก ด้านความปลอดภัยแก่ประชาชน เป็นไปตามนโยบายแผนพัฒนาของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการจราจร ให้มีการรณรงค์แผนป้องกันอุบัติเหตุทางถนน มีการระดมกำลังเพื่ออำนวยความสะดวกการจราจร อย่างเหมาะสม มีระบบการจัดการจราจรอย่างมีประสิทธิภาพ มีบริการให้ความช่วยเหลือเหตุฉุกเฉิน ทางถนน มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการตรวจตราจับกุมผู้กระทำความผิดกฎหมายจราจร มีการเคร่งครัดใน การใช้กฎหมายอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค ส่งเสริมประสิทธิภาพด้านพัฒนาบุคคล มีการพัฒนา ทั้งด้านร่างกายและการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจและพัฒนา

องค์กรของสำนักงานตำรวจ ได้บุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการพัฒนา ระบบปฏิบัติการการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ อีกทั้งยังมีแผนงานและโครงการต่าง ๆ มาส่งเสริมเพื่อ การปฏิบัติงานเฉพาะกิจเร่งด่วน ให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ด้านจริยธรรม มีการส่งเสริมด้วยวินัยตำรวจที่เป็น กฎเกณฑ์ ระเบียบ แบบแผน ที่สังคมกำหนดเพื่อเป็นแนวทางให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตนอัน จะนำมาซึ่งความเป็นระเบียบเรียบร้อยดีงามแก่สังคมโดยเฉพาะข้าราชการตำรวจที่จะต้องปฏิบัติงาน ให้มีความรอบคอบระมัดระวัง กระทำการด้วยความไม่ประมาทในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมด้วย คุณธรรมตำรวจซึ่งเป็นข้อบัญญัติที่สำคัญเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของข้าราชการตำรวจที่ต้อง ยึดถือปฏิบัติในการทำงาน เพื่อตอบสนองคุณแทนเป็นข้าแผ่นดิน ส่งเสริมด้วยจริยธรรมตำรวจที่ ข้าราชการตำรวจทุกนายจำเป็นต้องพึงยึดถือประพฤติปฏิบัติ เพื่อพัฒนาตนเองให้มีประสิทธิภาพ และประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมด้วยจรรยาบรรณตำรวจที่ให้ ข้าราชการตำรวจทุกคนต้องยึดเหนี่ยว เพื่อควบคุมความประพฤติในการประกอบอาชีพให้มี ประสิทธิภาพ เป็นคนดีในการบริการวิชาชีพ มีเกียรติศักดิ์ศรี ส่งเสริมประสิทธิภาพด้วยอุดมคติ ตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ตามหลักยึดเหนี่ยวจิตใจของตำรวจ ทั้ง ๙ ประการ เพื่อเป็นแนวทางการประพฤติปฏิบัติในด้านการครองตน ให้มีความประพฤติ และการปฏิบัติส่วนตัวประกอบไปด้วยคุณธรรมที่ควรแก่การยกย่อง มีความสามารถในการ ติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นและมีความสามารถปฏิบัติในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายได้เป็นอย่างดี และส่งเสริมประสิทธิภาพด้วยค่านิยมตำรวจ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจทุกคนยึดถือประพฤติปฏิบัติตาม คุณประโยชน์ เพื่อการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานให้หน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ มีปัญหาจากการส่งเสริม ประสิทธิภาพ คือ ๑) ปัญหาการละเลยการใช้ระบบคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ อันมีสาเหตุเนื่องมาจากความเชื่อถือในประเพณีดั้งเดิมของไทย มีลักษณะสนับสนุน เป็นระบบอุปถัมภ์ ทำให้ระบบราชการไทยไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร จะเกิดมีการเล่นพรรคเล่นพวก การช่วยเหลือผู้ที่เป็นพวกพ้องและ/หรือผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้ที่ให้ผลประโยชน์แก่กันโดยมิชอบ ๒) ปัญหา จิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจมีน้อย สาเหตุเนื่องจากขบวนการสรรหาคนที่จะมา รับราชการตำรวจ เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดมาตรฐานในวิชาชีพทำให้มีการล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ ขาด ความยุติธรรม ขาดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละสายงาน โดยเฉพาะในมุมมองของตำรวจบางคนยัง มองประชาชนว่าอยู่ในสภาพที่ด้อยกว่า ไม่มองว่าตัวตำรวจเองมีหน้าที่รับใช้ประชาชน ปัญหาเหล่านี้ ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ ๓) ปัญหา เรื่องการบริการด้านต่างๆ ที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของ ข้าราชการตำรวจ สาเหตุสำคัญประการหนึ่งเกิดขึ้นจากการที่ตำรวจยึดติดกับแนวคิดหลักการป้องกัน

ปราบปรามอาชญากรรม ในรูปแบบของการบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิยม ทำให้ตำรวจเกิดวัฒนธรรมใหม่เป็นวัฒนธรรมการแสดงออกถึงการใช้อำนาจ มีการบังคับบัญชาที่คล้ายทหาร เน้นการควบคุม สั่งการ ซึ่งเป็นการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมกันแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่บางครั้งมีปัญหา จนในบางครั้งกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมและส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเอง ๔) ปัญหาเรื่องพฤติกรรมของข้าราชการตำรวจ อันสืบเนื่องจากสถานีดตำรวจมีลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชน ทั้งกฎหมายเปิดช่องให้ข้าราชการตำรวจมีโอกาสได้รับมอบหมาย ภารกิจที่สำคัญหลากหลาย สังคมจึงให้ความสนใจการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจ เพราะการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจมีผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชน ประกอบกับภาระหน้าที่ล้นหลามต่อการแสวงหาผลประโยชน์ทำให้ที่ผ่านมามีเสียงสะท้อนจากสาธารณชนในเรื่องของมาตรฐานและความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ ตำรวจบางคนยังขาดความเชื่อมั่นเมื่อเจองานหนักในชุมชน ตำรวจยังจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนอย่างเต็มที่ในงานที่มอบหมายในชุมชนที่ชำนาญการ ตำรวจบางคนยังทะเลาะกันเพราะควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ลืมตัวด้วยความโกรธ ตำรวจบางคนไม่มีจิตใจที่สุจริตรอบคอบพอ เป็นผลให้ได้รับอุบัติเหตุในระหว่างที่ปฏิบัติหน้าที่ ตำรวจยังจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมด้านความรู้เรื่องการพัฒนาให้มากกว่านี้ กติกา มารยาท และกระบวนการฝึกฝน เป็นผลให้ไม่ได้รับความเชื่อมั่น ศรัทธาจากประชาชนเท่าที่ควร ซึ่งสาเหตุประการหนึ่งมาจากข้าราชการตำรวจบางคน ที่ตกอยู่ในอำนาจความชั่วร้ายทางกามคุณ ในลักษณะค่านิยมในการบริโภควัตถุ จึงเกิดความประมาทหลงเพลินในความสุขจนมองข้ามความสำคัญในการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับจิตใจให้เกิดคุณธรรม